

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1848 р. У Львівському університеті відкрилася кафедра української мови, яку очолив Яків Головацький. ■ 1866 р. Стала до дії перша в Україні залізнична лінія — Одеса—Балта. ■ 1921 р. Раднарком УСРР прийняв постанову про охорону пам'ятки історії та культури давньогрецького міста Ольвії (територія нинішньої Миколаївщини). ■ 1943 р. Присвоєно звання Героя Радянського Союзу п'ятьом найактивнішим членам підпільної організації "Молода гвардія" (м. Краснодон). ■ 1951 р. Розпочала роботу I Українська республіканська конференція прихильників миру. Створення в Україні Комітету захисту миру.

Завтра — День українського кіно

А от вже й відповіли

3

Подаруйте коханим... тепло соняшників

9

... Наші медики знають, як побороти рак

11

ОФІЦІЙНО

Розширено формат, готується коаліція

У Верховній Раді тривають консультації з утворення парламентської більшості. Розширився вже і їх формат: відбулася зустріч Голови Верховної Ради України Володимира Литвина, лідера фракції «Наша Україна» Віктора Ющенка і представника дев'яти фракцій—ініціаторів утворення більшості, лідера фракції ППППУ і «Трудова Україна» Сергія Тігіпка. За словами лідера Українського народного руху Юрія Костенка, котрий також був присутній на цій зустрічі, «Наша Україна» пропонує підписати коаліційну угоду і програму діяльності більшості. Основними позиціями угоди є реформування малого і середнього підприємництва і розв'язання у такий спосіб соціальних проблем. У документі, на думку його ініціаторів, має бути обов'язково вказано склад коаліції, а також склад уряду

(Закінчення на 2-й стор.).

Або арешт, або воля. Але сьогодні

Ранкове і денне засідання 12 вересня

З ранку в центрі уваги парламентаріїв були дві чарівні жінки-депутати, хоча й з різних приводів. Лілію Григорович колеги вітали з ювілейним днем народження, а Юлія Тимошенко не раз з трибуни наполягала на розгляді Верховною Радою саме сьогодні подання Генпрокурора про отримання згоди на притягнення її до кримінальної відповідальності й арешту. «Можете прийняти будь-яке рішення, але прийміть його сьогодні», — закликала колег-депутатів Ю. Тимошенко, посилаючись на рішення Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради, який рекомендував парламенту розглянути подання, але не давати згоди на притягнення й арешт.

(Закінчення на 2-й стор.).

ПАРКУВАННЯ ЩО ЗНУЩАННЯ

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

У мікрорайоні «Караваєві дачі» в Києві платна автостоянка запружила вулиці, машини стоять під вікнами житлових будинків. Про те, скільки їх можна паркувати в житлових районах, та про транспортні незручності — **у матеріалах на 10-й стор.**

ПРАВА ЛЮДИНИ

Дома, здається, і стіни допомагають

Візит Уповноваженого з прав людини Російської Федерації Олега Миронова до України завершується в Харкові. Там після відвідання, в супроводі його української колеги Ніни Карпачової, україно-російського кордону заплановано підписання двома омбудсменами угоди, що регламентує дотримання прав людини, котра перетинає кордон.

(Закінчення на 2-й стор.).

Рахунки Пенсійного фонду переводяться в Ощадбанк

Уряд України вирішив перевести на обслуговування в Ощадбанк усі рахунки Пенсійного фонду України з банків, у яких він обслуговується нині, зокрема, з банку «Аваль». Віце-прем'єр Василь Рогвий заявив, що прийнято рішення «про поетапне переведення, щоб це не було «залповою» акцією». В свою чергу, голова правління Пенсійного фонду Борис Зайчук повідомив, що цей крок роблять у контексті законопроекту про загальнодержавне пенсійне страхування, який уже пройшов перше читання у Верховній Раді, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

У НОМЕР

* * *

Сьогодні в Києві на Трухановому острові розпочалися триденні міжнародні змагання дітей та ветеранів веслування на байдарках і каное «Пам'ять». Захід проводить дитячий оздоровчо-спортивний клуб «Мала флотилія». Його присвячено воїнам-спортсменам, які загинули під час Великої Вітчизняної війни та під час виконання інтернаціонального обов'язку в Афганістані, і 58-й річниці визволення України від німецьких загарбників. У рамках змагань відбудуться показові заїзди, виставка човнів та зустріч ветеранів (о 12-й годині 15 вересня). Організатори змагань запрошують усіх бажаючих взяти участь у святі, яке відбуватиметься на спортивній базі «Зеніт».

* * *

У демонстраційних польотах у рамках міжнародної авіакосмічної виставки «Авіасвіт-XXI», яка пройде 14—18 вересня в Києві, заплановано участь дев'яти літаків. Про це повідомив на засіданні міжвідомчого оргкомітету з проведення авіасалону Міністр промислової політики України Анатолій М'ялиця. Оргкомітет очолює Прем'єр-міністр Анатолій Кінах.

Участь у заходах візьмуть понад 200 компаній із 12 країн світу. Очікується прибуття офіційних делегацій та делегацій ділових кіл близько 30 країн світу.

* * *

Другий рік поспіль Дніпропетровськ збирається широко святкувати день міста. І вперше свято триватиме тут... два дні. На суботу та неділю намічено стільки заходів, акцій, розваг та видовищ і для дорослих, і для молоді та дітвори, що навряд чи кожному вдасться побувати на всіх. Зате провести вихідні за власними смаками і уподобаннями матиму змогу всі. Вибір — від численних концертів, фестивалів, ігор та спортивних змагань до виставок місцевих виробників і «звітів» місцевих підрозділів міського господарства та обслуговування населення. Але найбільшою подією свята стане відкриття пам'ятника першому почесному громадянину Дніпропетровська Олександру Миколайовичу Полю, про якого «Голос України» розповів 11 вересня ц. р. Поль, як казав ще Дмитро Яворницький, оживив Придніпровський край і надав розвою колишньому Катеринославу, **повідомляє наш власний кореспондент Микола НЕЧИПОРЕНКО.**

Мінтопенерго заявляє: до опалювального сезону все готово! Перевіримо на собі?

Розширено формат, готується коаліція

(Початок на 1-й стор.).

«Наша Україна» наполягає на тому, щоб переговори про утворення більшості відбувалися між усіма фракціями, а не лише «дев'яткою» чи «десяткою», й виступає проти того, щоб «дев'ятка» була ініціатором проведення цих переговорів.

У свою чергу, Сергій Тігіпко повідомив журналістам, що фракції, які ведуть переговори, вже підійшли до етапу підготовки проекту коаліційної угоди, яку зможуть розглянути фракція «Наша Україна» та фракції «дев'ятки». Він висловив упевненість у тому, що найближчим часом такий документ буде підготовлено. С. Тігіпко вважає: якщо в парламенті буде створено більшість, вона повинна буде «переглянути керівні посади у Верховній Раді». Але не голови та його заступників, а керівників парламентських комітетів, які має бути передано більшості за винятком «класичних опозиційних» (зокрема, з фінансових питань). Водночас, на думку С. Тігіпка, спочатку треба «усвідомити зміни», які повинні пройти в країні, провести переговори з Президентом, а вже після того говорити про посади.

Переговори Віктора Ющенка та Сергія Тігіпка відбувалися в кабінеті Голови Верховної Ради України Володимира Литвина. У цей час до кабінету глави парламенту заходила й лідер фракції БЮТ Юлія Тимошенко. Однак вона запевнила журналістів, що була там «з особистих питань» і участі у переговорах не брала.

У середу з представниками дев'яти парламентських фракцій, ініціаторів створення більшості, зустрівся Президент України Леонід Кучма. Як повідомив в інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна» лідер депутатської групи «Демократичні ініціативи» Степан Гавриш, сторони обговорювали принципи формування більшості та коаліційного уряду на основі дев'яти фракцій та «Нашої України». За словами С. Гавриша, Президент погодився бути учасником процесу утворення парламентської більшості, однак він не може бути його ініціатором.

Вітаємо

Редакція газети «Голос України» вітає з днем народження заступника керівника апарату Верховної Ради України Міщенка Миколу Миколайовича — талановитого журналіста, дипломата високої кваліфікації, принципову і доброзичливу людину.

Бажаємо нових звершень і успіхів у складній і відповідальній роботі із забезпечення діяльності народних депутатів, сприяння розвитку і зміцнення засад парламентаризму в нашій молодій державі, зичимо творчого неспокою на довгі роки!

У КОМІТЕТАХ ВР

Полегшення з точністю до навпаки

Показники прожиткового мінімуму і мінімальної зарплати на наступний рік уряд має подати, а парламент затвердити ще до початку бюджетного процесу. Адже ці величини — основа для подальших розрахунків у головному фінансовому документі держави. На засіданні Комітету ВР з питань соціальної політики та праці заступник держсекретаря Мінпраці Олена Гаряча повідомила, що уряд пропонує затвердити прожитковий мінімум на 2003 рік у розмірі 386 гривень 36 копійок для працездатних, 320,7 грн. для дітей віком до 6 років, 403,2 грн. для дітей від 6 до 18 років, 283,84 грн. для осіб, що втратили працездатність. Але ці показники, за словами О. Гарячої, розроблено з урахуванням інфляційних прогнозів, а оскільки нині навпаки — дефляція, то розмір прожиткового мінімуму треба зменшувати...

Утім, прожитковий мінімум — величина вельми абстрактна. Заробітки та виплати наших співгромадян часто не «дотягують» навіть до його половини. І наступного року уряд передбачає рівень мінімальної зарплати, пенсій та соціальних допомог, «виходячи з можливостей бюджету». Тобто всі вони залишаться такими само мізерними, як і нині. Хіба що планують виплачувати одноразову допомогу під час народження дитини на рівні прожиткового мінімуму, збільшити на 20% допомогу малозабезпеченим сім'ям у гірських населених пунктах, сім'ям із дітьми та матерям-одиначкам, фінансувати виконання закону про допомогу малозабезпеченим сім'ям з держбюджету через субвенції місцевим бюджетам.

Проект закону про встановлення розміру мінімальної зарплати на 2003 рік уряд цього разу не подав, бо, як стверджують у Мінфіні, держава сьогодні неспроможна профінансувати навіть виплату мінімальної зарплати у 165 гривень, встановлену з липня ц. р. Народний депутат, голова Федерації профспілок України Олександр Стоян вніс на розгляд парламенту власний законопроект про мінімальну зарплату на рівні 70% від прожиткового мінімуму (270 гривень). Але на це представники уряду під час засідання комітету лише розвели руками.

Щоб не гальмувати бюджетний процес, комітет рекомендував парламенту прийняти законопроекти про прожитковий мінімум і мінімальну зарплату за основу. А вже головні баталії розгоряться під час наступних читань та бюджетного процесу.

Юліана ШЕВЧУК.

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Або арешт, або воля. Але сьогодні

Ранкове і денне засідання 12 вересня

(Початок на 1-й стор.).

А Голова Верховної Ради Володимир Литвин оголосив про своє рішення: без розгляду повернути подання Генпрокуратурі як невмотивоване і малодоказове. Він відстояв свою думку й після консультацій під час вимушеної півгодинної перерви у засіданні Верховної Ради, оголошеної на вимогу фракцій БЮТ і Соцпартії.

На сесійне засідання цього дня (день прийняття рішень) винесено 14 проектів постанов, 24 законопроекти, які вже обговорено, і залишилося лише прийняти рішення. Окрім того, заплановано розглянути повторно з пропозиціями Президента 15 законопроектів, а наостанок ще й дев'ять питань за скороченою процедурою.

Зрозуміло, серед усіх проектів постанов найгарячішим виявився документ про порядок денний другої сесії ВР. Опозиційно налаштовані фракції вимагали включення до переліку питань про початок процедури усунення Л. Кучми з посади Президента в порядку імпічменту; про інформацію з приводу зловживань голови ДПА; надання лідерам опозиції можливості виступити по державному телебаченню тощо. Переважна більшість цих пропозицій не набрала необхідної кількості голосів. Зате вдалося додати до переліку порядку денного питання про відновлення історичної справедливості у боротьбі за свободу і незалежність країни, про жертви нацистських переслідувань, про запровадження стипендії ВР курсантам Харківського танкового інституту, а також студентам-сиротам та деяким іншим.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Після перерви народні депутати прийняли низку постанов про проведення восени цього року парламентських слухань про становище молоді, розвиток загальної середньої освіти, про стан української культури тощо. У першому читанні схвалено законопроекти про внесення змін до чинного законодавства про стандарти якості та безпеки харчових продуктів, відповідальності та контролю за сплатою внесків на соцстрахування та інші.

Анатолій БЕНЬ, Олександр АБЛІЦОВ.

Виборчий закон буде новий. Який саме?

Законопроект про вибори народних депутатів на пропорційній основі буде повторно внесено на розгляд парламенту в першому читанні 26 вересня. Про це на «круглому столі», який у Верховній Раді провела громадська організація «Лабораторія законодавчих ініціатив» спільно з представництвом Фонду Конрада Аденауера в Україні, повідомив голова парламентського Комітету з питань державного будівництва та місцевого самоврядування Анатолій Матвієнко. Він нагадав учасникам «круглого столу» про те, що проект виборчого закону на пропорційній основі вже подавали на розгляд Верховної Ради 11 вересня, але, за словами голови профільного комітету, його було «заблоковано».

Як зазначив А. Матвієнко, в очолюваний ним комітет було подано загалом вісім законопроектів про вибори народних депутатів. Лише одним із них пропонувалося зберегти змішаний характер виборчої системи, хоч і в значно зміненому вигляді. Інші передбачали перехід до суто пропорційної системи. Комітет вирішив рекомендувати розглянути парламентові проект виборчого закону на пропорційній основі, розроблений народними депутатами Юрієм Ключковським, Георгієм Пономаренком та Миколою Рудьковським. Проте голова комітету не впевнений, що цей законопроект буде розглянуто Верховною Радою і 26 вересня.

Олександр АБЛІЦОВ.

Дома, здається, і стіни допомагають

(Початок на 1-й стор.).

Олег Миронов задоволений візитом до України та підсумками своїх зустрічей з першими особами держави.

Російський гість не обмежився офіційними зустрічами і відвідав Київський слідчий ізолятор № 13 (Лук'янівський), де ознайомився з умовами утримання громадян Росії. Миронов і Карпачова підтвердили кричущі факти порушення прав людини, а саме принижень та побиття в слідчих ізоляторах і України (де утримують 450 російських громадян), і Росії. До речі, наш омбудсмен так і не добилася від Росії цифри кількості українських громадян, котрих утримують там у СІЗО. Відомо лише, що в тюрмах їх перебуває 3676. А громадян Росії за українським колючим дротом — 1650. Уповноважені дійшли висновку про необхідність підписання угоди про обмін засудженими громадянами, щоб вони відбували покарання у своїх країнах.

Крім того, Ніна Карпачова вважає: масштаб порушень прав людини в СІЗО такий великий, що одним із запобіжних заходів могло б стати зменшення терміну попереднього затримання в Україні з трьох до двох діб. «Якби перші особи держави відвідали бодай один слідчий ізолятор, проблему розв'язали б швидше», — наголосила вона.

Олег Миронов заявив журналістам, що в наших країнах однаково порушується увесь комплекс прав людини. А виокремити можна політичні (слово «вибори» змінило свій сенс, під ним розуміють «призначення» або «підкуп») та соціальні, бо злидні, що захлеснули Росію та Україну, — одне з найгрубіших порушень людських прав.

Зі злиднями, які в деяких областях України сягають, за даними Карпачової, 70 відсотків, пов'язана інша проблема — трудова міграція. Нині на стадії підготовки доповідь про захист прав трудових мігрантів. Тільки на сезонні роботи до Росії виїжджають майже 3 млн. українців, які, по суті, там безправні. Карпачова вже отримала негативну відповідь влади на прохання підписати Конвенцію ООН про захист прав трудових мігрантів. А від Президента чекає відповіді на ініціативу підписання подібної європейської конвенції.

Яна СТАДІЛЬНА.

Звернення

Міністерства внутрішніх справ України до українського народу, громадських організацій, політичних партій та рухів

Шановні співвітчизники!

Днями лідери кількох політичних партій та блоків заявили про **намір розпочати великомасштабні акції для зміни існуючої влади.** Сподіваючись залучити до цих заходів якомога більше громадян, заручитися їхньою підтримкою в реалізації своїх далекосяжних політичних цілей та інтересів, вони не гребують відвертою брехнею, інсинуаціями на адресу законної влади, у тому числі правоохоронних органів.

Одна з найбезпрецедентніших спроб скомпрометувати міліцію перед населенням — **заяви деяких політиків** про начебто встановлення стеження з боку правоохоронців за окремими представниками так званої опозиції. Водночас будь-які законні дії органів внутрішніх справ з припинення порушень громадського порядку, перевірки діяльності певних комерційних структур, розслідування деяких правопорушень трактуються як свавілля з боку міліції і навіть виконання нею чиїхось політичних замовлень. За цими діями виразно простежується **намір принизити авторитет і гідність органів внутрішніх справ, протиставити їх народу, зрештою — перешкодити виконанню ними своїх обов'язків з охорони громадського порядку в ході ініційованих «опозицією» масових акцій.**

У відповідь на спроби скомпрометувати міліцію, втягнути її в політичне протистояння **МВС України заявляє, що органи внутрішніх справ діють і діятимуть суворо в рамках Конституції, законів України, присяги на вірність українському народові.**

Поважаючи законне право громадян на вільне виявлення своїх політичних поглядів, Міністерство внутрішніх справ України нагадує, що **реалізовуватися воно може й повинне лише відповідно до чинного законодавства.** Враховуючи досвід попередніх років, звертаємо увагу на можливі негативні наслідки масових акцій для громадського порядку, безпеки людей.

Закликаємо співвітчизників виявляти стриманість, взаємоповагу, не порушувати громадський порядок, не піддаватися на провокації екстремістськи налаштованих осіб.

Міністерство внутрішніх справ України покладається на ваше прагнення зберегти в Україні політичну стабільність, громадський мир та злагоду.

Центр громадських зв'язків МВС України.

Громадський порядок буде забезпечено

«Кримська міліція не має даних про те, що акції протесту, призначені низкою опозиційних партій на 16 вересня, матимуть масовий характер», — повідомив на прес-конференції заступник начальника ГУ МВС України в Автономії Валерій Середенко.

За офіційними даними, від різних партій надійшли заявки на проведення масових акцій протесту опозиції в Сімферополі, Судаку і Керчі, а кількість працівників міліції для забезпечення правопорядку залежатиме від заявленої кількості учасників акції.

У Кримському главку міліції стверджують, що правоохоронні органи готові забезпечити громадський порядок на заходах, що передбачаються, без залучення додаткових спецпідрозділів з інших регіонів України.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Оголошення

Відповідно до вимог Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення» Комітет Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації оголошує конкурс кандидатур на вакантну посаду члена Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення.

Пропозиції приймаються від депутатських груп (фракцій) Верховної Ради України та об'єднань громадян.

Порядок призначення, кваліфікаційні вимоги до кандидатів у члени Національної ради та їх правовий статус визначено статтями 5—11 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення».

Термін подання кандидатур: до 20 вересня 2002 року.

Заяви надсилати за адресою:

01008, Київ-8, вул. Садова, 3, Комітет Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації.

Микола ТОМЕНКО, голова комітету.

На вулиці проблеми не вирішують

«Поточна політична ситуація в Україні, — йдеться у зверненні президії Київради до киян, — характерна тенденціями до прискорення процесів реформування політичної системи та подальшої демократизації держави і влади».

Місто Київ, усі кияни за останні роки відчули значення стабільних темпів соціально-економічного розвитку територіальної громади столиці України.

Без перешкод діє соціально-побутова інфраструктура міста — бібліотеки, спортзали, дитячі садки, паркінги, магазини. Відновлено кінотеатри, працюють духовні центри, театри, заклади освіти.

Київ не має заборгованості із заробітної плати, з пенсій, інших соціальних виплат. Кияни не мали і не мають проблем з теплом, водою та світлом. Випереджаючими темпами зростає середня заробітна плата.

«Ми закликаємо всі політичні сили, — зазначається у зверненні, — до проведення конструктивного діалогу, вирішення всіх гострих проблем за столом переговорів, недопущення масових порушень громадського порядку на вулицях і майданах міста».

Старі стіни не встояли

Фото Анатолія БОЙДИ (Укрінформ).

У Чернівцях зазнав аварії ще один житловий будинок старої забудови. У підвальну частину провалилося перекриття двох квартир. На щастя, обійшлося без жертв. Мешканці, почувши тріск стін, встигли вибігти в безпечне місце. Причину аварії з'ясовують. За попередніми висновками, вона сталася внаслідок підтоплення цокольної частини водами з пошкодженого водогону. Але є й інші версії. Споруду було зведено ще в позаминулому столітті, її конструктивні елементи вже зношені. У такому стані, за повідомленням Чернівецької міськради, нині в місті майже 170 будинків. Коштів на їх ремонт бракує. Тому міський голова Микола Федорук звернувся до Кабміну з проханням надати фінансову допомогу.

Василь БАБУХ.

Чернівці.

У КС УКРАЇНИ

«Сесія» чі «засідання»

Конституційний Суд України розпочав розгляд конституційного подання 50 народних депутатів України про офіційне тлумачення деяких норм Конституції щодо роботи парламенту.

Народні депутати просять КС, зокрема, роз'яснити, що в юридичному понятті є «сесія» і «засідання» Верховної Ради, за яких умов сесія повноважна, а також яка кількість народних депутатів має бути присутня на засіданнях парламенту і протягом якого часу, щоб засідання і сесія були визнані повноважними.

Парламентарії також просять розтлумачити, чи потрібно депутатові особисто голосувати під час прийняття рішень Верховної Ради.

А от вже й відповіли

КІНО

День українського кіно (а це буде завтра) Одеса святкуватиме з повноправною гордістю — адже тут живе і творить славний кінорежисер Кіра Муратова!

Муратова родом з Молдави (не плутати з одеською Молдаванкою). Закінчила ВДІК 1959 року, створила на Одеській кіностудії фільми «Короткі зустрічі» (1967, вийшов на екрани лише через 20 років), «Зміна долі» (1987), «Довгі проводи» (1971, вийшов на екрани 1987 року), «Астенічний синдром» (1989). Останній її фільм з'явився зовсім недавно — «Другорядні люди». Власне, Кіра Георгіївна завжди знімала тих, хто був «другорядним» для епохи — приміром Висоцького. На це, бувало, звертали увагу старші товариші. В 70-х роках один кінокорифей питав: «Радянські глядачі цікавляться, звідки у нас беруться фільми а-ля «Довгі проводи»? Хто нам відповість?!»

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Як співається в одній пісні Висоцького, «а вот уж и ответили» — щойно вийшов указ Президента України про присудження Кірі Муратовій Державної премії імені Олександра Довженка за вагомий внесок у розвиток вітчизняного кіномистецтва.

Вітаємо!

Згорів автобус

Позавчора у Вінниці на вулиці Келецькій стався вибух у маршрутному мікроавтобусі. Машина марки «Мерседес» згоріла за вісім секунд. Порушено кримінальну справу. Одна з попередніх версій: вибух спричинила легкозаймиста речовина, що була в багажному відсіку.

— Маршрутки — найбільш неконтрольований вид громадського транспорту, — вважає заступник начальника транспортного відділу облдержадміністрації Микола Дремлюга. — Ми пропонували встановити на кінцевих зупинках пункти для контролю, однак у міськвиконкомі не прислухалися.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

Інцидент у Петрівці

— Поширювані чутки про те, що в селищі Петрівка Іванівського району спалено близько двох десятків жител, які належать циганським сім'ям, не відповідають дійсності, — сказав кореспондентові «ГУ» заступник держсекретаря МВС України генерал-лейтенант міліції Валерій Варенко. — Хоча спроби понищити житла й були...

Сталася п'яна бійка. Один з юнаків помер від ран, ще троє знаходяться в лікарні. Після похорон убитого група збуджених осіб повибивала вікна, пошкодила паркани... Загорівся й дах одного з будинків, проте вогонь загасили. Ніхто під час цього інциденту не постраждав. Порушено кримінальну справу.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеська область.

СПОРТ

■ *Київ*

Привітання фізкультурникам

Напередодні Дня фізичної культури і спорту, який відзначатиметься завтра, київський міський голова Олександр Омельченко поздоровив киян з цим святом. У його привітанні відзначено внесок мешканців міста у розвиток спорту в країні. Зокрема, до складу збірних команд України увійшли 130 спортсменів-киян, які виборюють право на участь у XXVIII літніх Олімпійських іграх в Афінах.

О. Омельченко відзначив також наполегливу роботу колективів 72 дитячо-юнацьких спортивних шкіл та шкіл олімпійського резерву, в яких навчається більш як 31 тисяча дітей та підлітків. Він також пообіцяв, що Київрада та міська адміністрація і надалі робитимуть усе можливе, щоб фізична культура і спорт у столиці неухильно розвивалися. У привітанні висловлено впевненість, що на міжнародній спортивній арені кияни завжди демонструватимуть не тільки високу спортивну майстерність, а й усі кращі риси нашого народу, гідно представлятимуть перед усім світом нашу державу і рідне місто. Міський голова побажав спортсменам, тренерам, ветеранам спорту та шанувальникам фізичної культури міцного здоров'я, щастя й успіхів у спорті та в житті.

■ *Шахи*

Іванчук і Пономарьов зіграли класно

У «матчі нового століття», що відбувся у Кремлівському палаці в Москві, збірна світу отримала упевнену перемогу над командою Росії з рахунком —52:48. Приємно, що до складу команди «решти світу» входили українці Руслан Пономарьов та Василь Іванчук.

Завершального дня відбулися партії одразу двох турів. У передостанньому росіяни поступилися з різницею в очко. Однак вирішальний тур почався з нічиєї в партії Володимира Крамника з Русланом Пономарьовим і поразки Петра Свідлера від Олексія Широва. Практично очко, завойоване «новим іспанцем» Шировим, стало визначальним. Було зрозуміло, що росіянам уже не відігратися. Рахунок десятого туру — 5:5, а остаточний у матчі — 52:48 на користь збірної світу.

Найбільше очок своїй команді приніс іспанець Широв —сім у десяти турах. Українці Іванчук та Пономарьов набрали по шість очок (не програвши жодної партії) —другий показник.

10-й тур. Олексій Широв (Іспанія) — Петро Свідлер — 1:0. Ілля Смірін (Ізраїль) — Олексій Дреєв — 0:1. Анатолій Карпов — Юдіт Полгар (Угорщина) — 1:0. Теймур Раджабов (Азербайджан) — Сергій Звягінцев —1:0. Борис Гельфанд (Ізраїль) — Олександр Грищук —0,5:0,5. Олександр Морозевич — Василь Іванчук (УКРАЇНА) — 0,5:0,5. Євген Бареєв — Петер Леко (Угорщина) — 0,5:0,5. Вішванатан Ананд (Індія) —Гаррі Каспаров — 0,5:0,5. Руслан Пономарьов (УКРАЇНА) — Володимир Крамник — 0,5:0,5. Олександр Халіфман — Найджел Шорт (Англія) — 0,5:0,5.

■ *Футбол*

Увага до суперників

Наступного тижня чотири українські клуби розпочнуть виступи в основних турнірах єврокубків. Зрозуміло, що тепер найпильніша наша увага — до їхніх суперників. Результати останніх турів національних чемпіонатів. Англія. «Ньюкасл» — «Лідс». 0:1. Нідерланди. «Фейєноорд» — «Ексельсіор». 4:1. Австрія. «Пашинг» — «Аустрія». 3:1. Німеччина. «Вердер» — «Нюрнберг». 4:1.

А в Києві триває продаж квитків на матч 18 вересня «Динамо»—«Ньюкасл», що розпочнеться на НСК «Олімпійський» о 21.45. Ціни — 5, 10, 15, 20, 30, 40 і 50 гривень.

Який буде діагноз?

У столиці України працюють повноважні представники комісії УЄФА з тренерської освіти — Георгій Мезеї (Угорщина) і Зденек Сівек (Чехія). Вони спостерігають за роботою екзаменаційної комісії Федерації футболу України на останньому етапі спецкурсів для отримання тренерських ліцензій окремими наставниками українських команд: Грозним, Мухановим, Краковським, Леоновим, Слободяном, Щербаковим, Онищенком, Кондратовим, Федорчуком, Білоконем, Кащеєм, Якубовським.

Але для слухачів спецкурсів, ФФУ, її центру ліцензування особливо важливо те, який «діагноз» поставлять представники УЄФА. Їх висновки мають вплинути на рішення про визнання української тренерської ліцензії не тільки в нашій країні, а й за кордоном.

■ *Хокей*

Почали з перемоги

Стартував черговий чемпіонат СЄХЛ. Київський «Сокіл» у Гродно обіграв білоруський клуб «Німан» —2:1 (за булітами).

В. Б. ▼

Людство удосконалює та коригує план спасіння життя на планеті

Всесвітній саміт зі сталого розвитку та його наслідки для законодавчої влади в Україні

Із 26 серпня по 4 вересня 2002 року в Йоганнесбурзі (ПАР) проходив Всесвітній саміт із сталого розвитку, в роботі якого взяли участь представники майже всіх країн, зокрема представницька українська делегація. Попри низку критичних оцінок Йоганнесбурзького форуму вже сам факт його проведення та гострі дискусії, які справді мали місце, можна розглядати як позитивний результат. Людство продовжує удосконалювати та коригувати план спасіння життя на планеті.

Основними проблемами, які обговорювалися на саміті, були:

— подолання бідності та голоду в світі;

— питання глобалізації;

— охорона природного середовища;

— доступ до якісної питної води;

— напрями розвитку енергетики.

Результатом роботи саміту стало ухвалення низки угод щодо захисту рідкісних видів рослин і тварин, запобігання подальшого зменшення запасів риби, розвитку енергетики відновлюваних джерел. Було ухвалено політичну декларацію та план дій задля досягнення сталого розвитку людства.

Що відображає термін «сталий розвиток»? Сталий (гармонійний) — це такий розвиток суспільства, за якого задоволення потреб теперішніх поколінь не повинно ставити під загрозу можливості майбутніх поколінь задовольняти свої потреби. Для реалізації цього завдання необхідно узгодження екологічної, економічної та соціальної складових розвитку і на державному, і на регіональному рівнях.

Для України, що перебуває на етапі соціально-економічних трансформацій, реалізація основних засад сталого розвитку дасть змогу створити таке підгрунтя для розбудови держави, яке враховує національні цінності та тенденції світового розвитку.

Реальний стан речей у світі такий, що реалізація основних засад сталого розвитку потребує тісної співпраці урядових структур, підприємців, неурядових організацій. Важливе значення має створення такого законодавчого поля, яке сприяло б комплексному розв'язанню проблем екології, економіки та соціального розвитку.

З огляду на це, роль Верховної Ради України у створенні механізмів переходу до сталого розвитку дуже важлива.

Сьогодні в Україні структура природокористування та управління соціально-економічним розвитком вкрай нераціональна, що обумовлює потребу прийняття радикальних заходів щодо вибору пріоритетів розвитку. Нинішні економічні досягнення грунтуються на нереформованій структурі старої товарно-сировинної економіки. У зв'язку з цим необхідно реалізувати комплекс законодавчих ініціатив для створення ефективної системи взаємодії головних державних інститутів, удосконалення механізму природокористування, доступу громадськості до інформації та її участі у прийнятті рішень тощо.

Законодавство першого етапу в нас розроблено достатньо добре, але воно потребує ефективного механізму реалізації положень, закріплених у законодавстві, та контролю за їх виконанням. Потрібно перейти до розробки законодавства другого етапу, найважливішими складовими якого є створення механізму стимулювання впровадження інвестицій у сферу раціонального використання природних ресурсів та охорони довкілля, механізмів інтеграції екологічних пріоритетів у стратегію соціально-економічних реформ, застосування екологічних нормативів за методологією оцінки екологічного ризику тощо.

Ця робота потребує тісної взаємодії комітетів Верховної Ради України при узгодженні відповідних законопроектів. Профільний Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи вже має певний досвід такої діяльності, однак потрібний більш системний підхід.

За невеликий термін роботи Верховної Ради України цього скликання вже прийнято низку законодавчих актів, які можна пов'язати з реалізацією основних принципів сталого розвитку.

Це, зокрема, закони України:

— Про приєднання України до Конвенції Організації Об'єднаних Націй про боротьбу з опустелюванням у тих країнах, що потерпають від серйозної посухи та/або опустелювання, особливо в Африці;

— Про ратифікацію Угоди про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів;

Планується в найближчий час розгляд на Верховній Раді України проект закону України про приєднання України до Картахенського протоколу про біобезпеку до Конвенції про біологічне різноманіття.

Є декілька важливих питань, на яких треба зупинитися окремо.

По-перше, це затвердження «Концепції переходу України до сталого розвитку». Цей вкрай важливий та добре підготовлений документ схвалено на засіданні Кабінету Міністрів України. Він має стати ідейною основою для розвитку відповідного законодавства, розробки стратегії сталого розвитку України. На жаль, навколо прийняття Концепції вже декілька років тривають незрозумілі процеси, що завдало шкоди поступу держави шляхом сталого розвитку.

По-друге, визріло питання ратифікації Україною Кіотського протоколу. Неузгодженість дій між виконавчою та законодавчою гілками влади щодо ратифікації Кіотського протоколу не дозволила поки що визначитися з цього питання. Якщо Росія ратифікує цей протокол (а про це було заявлено на саміті в Йоганнесбурзі), то це відкриє шлях до введення його в дію. Ратифікація Кіотського протоколу Україною відкриває можливості реалізації так званих проектів «спільного впровадження», які дадуть змогу отримати відповідні передові енерго- та ресурсозберігальні технології. Як відомо, для України також є можливість реалізувати так звану торгівлю квотами на викиди парникових газів (хоча на сьогодні це суто теоретичне питання).

По-третє, для України важливим є розвиток енергетики відновлювальних джерел. Незважаючи на лобістський вплив, на Йоганнесбурзькому саміті все-таки було підписано угоду про розвиток енергетики відновлювальних джерел. Для України це питання вкрай важливе з огляду на енергетичну незалежність держави.

До відновлювальних та нетрадиційних джерел енергії, які можна використовувати в Україні, належать:

— енергія вітру;

— сонячна енергія;

— енергія малих річок;

— енергія біомаси;

— геотермальна енергія;

— енерготехнологічний потенціал вторинних енергетичних ресурсів.

У затвердженій Верховною Радою України Національній стратегічній програмі розвитку енергетичного сектору передбачається за рахунок нетрадиційних природних енергетичних ресурсів забезпечити до 2010 року 15,8 відсотка потреб енергетичних ресурсів у цілому, в тому числі потреби в електроенергії на 5 відсотків.

Отже, на часі активізація роботи комітетів Верховної Ради України щодо прийняття законодавчих актів у контексті переходу України на засади сталого розвитку.

Іван РІЗАК,
голова Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи.

ІЗ ДОСЬЄ «ГУ»

Різак Іван Михайлович народився в селі Бобовище Мукачівського району Закарпатської області. З родини робітників радгоспу-заводу. 1990 року закінчив Ужгородський державний університет. За фахом — фізик, Одружений. Має сина.

У 1990—1994 рр. працював на наукових посадах УжНУ. 1992—1994 рр. — голова Закарпатського молодіжно-демократичного союзу, директор Центру соціальних служб для молоді. З 1994 року — на державній службі: працював заступником керівника секретаріату, завідувачем оргвідділу Закарпатської облради і облдержадміністрації, заступником голови з політико-правових питань, питань, заступником голови Закарпатської облдержадміністрації (з 1999р.). Член політбюро СДПУ(о). Кандидат фізико-математичних наук. Автор (співавтор) майже 60 наукових праць. Захоплюється атлетизмом, футболом.

Відомо одне: поки що нічого не відомо

КОМЕНТАР ОГЛЯДАЧА

Переважна більшість українських ЗМІ подала як сенсацію заяви Генпрокурора Святослава Піскуна про стовідсоткову ідентифікацію «таращанського тіла». Багатьом достатньо було попереднього висновку провінційного експерта з Таращі Воротинцева, який ще восени 2000 року навіть видав довідку про смерть Гонгадзе! Або ж пізніші 99,6% ідентифікації таращанської знахідки як тіла зниклого журналіста, що їх дав російський експертний центр (експерт Іванов), а з парламентської трибуни виголосив тодішній Генпрокурор М. Потебенько.

Звісно, сьогодні нам додано оті чотири десятих відсотка, яких бракувало для цілковитої впевненості, а ще слова (поки що слова) нинішнього керівника прокурорського відомства, які підтверджують найстрашніші прогнози. Перед смертю журналіста катували, потім відрізали голову. І після смерті тілу не дали спокою — комусь треба було недбало прикопати його аж в лісі під Таращею.

Я не полінуваюся ще раз прочитати стенограму виступу з інформацією Генпрокурора Потебенька на січневому (2001 р.) пленарному засіданні ВР. Головний прокурор країни згадує про попередні висновки експерта Воротинцева, має результати українських і російських експертів (99,6%), має факт упізнання Мирославою Гонгадзе **(на фото, лютий 2001 року)** в знайденому під Таращею трупі тіла свого чоловіка... Але висновок вражає (цитую генерального за стенограмою): «Таким чином, оцінюючи усі наявні на сьогодні матеріали попереднього слідства в їх сукупності, слід сказати, що достатніх підстав робити сьогодні категоричні висновки для ствердження, що знайдений в Таращанському районі труп належить зниклому Гонгадзе без здобуття додаткових доказів шляхом проведення слідчо-оперативних дій, немає».

Потебенько посилався на свідчення львів'янки, працівників якоїсь установи у Києві і навіть на таємничий дзвінок громадянина «Ікс», які начебто в різних місцях бачили Гію живим уже після його зникнення. Невже це важило більше, аніж висновки експертів?

З інформації тодішнього Генерального прокурора М. Потебенька на сесії ВР 10 січня 2001 року виходило, що головними винуватцями нечуваних слідчо-процесуальних кульбітів у Таращі (зникнення «таращанського тіла», безапеляційне вилучення первинних матеріалів у судмедексперта тощо) були районний судмедексперт Воротинцев, депутат-таращанець Мороз, але аж ніяк не прокуратура. «Я не можу заперечувати, що на первинній стадії слідчої оперативної роботи... району були допущені певні зволікання і недоліки, — запевняв тоді з парламентської трибуни Потебенько. —Але з усією відповідальністю заявляю, що істотно на повноту і об'єктивність слідства вони не вплинули».

Схоже, що нинішній керівник прокурорського відомства знає, чому підлеглі його попередника, даруйте, «тягнули кота за хвіст». На цьому тлі своєрідною сенсацією лунають «наводки» Святослава Піскуна на можливих винуватців зволікання слідства учорашніми підопічними Потебенька—Баганця. І хоча сам Святослав Михайлович у розмові з журналістами превентивно застерігає, що це затягування могло бути пов'язане «з досвідом деяких фахівців, які займалися її розслідуванням» (невже досвіду комусь бракувало?), усе-таки, далебі, щирішими здаються його зізнання про порушення закону про проведення попереднього слідства «раніше, під час розслідування цієї справи». Та ще промовистіші за будь-які слова останні події у самому відомстві — взяття під варту прокурора Таращанського району С. Обозова, якого підозрюють у зловживанні владою і службовому підробленні, та звільнення з посади слідчого цієї прокуратури С. Бєлінського. Посилаючись на достовірні джерела, Інститут масової інформації повідомляє, що обох прокурорських працівників підозрюють у підробленні протоколів огляду місця, де було знайдено «таращанське тіло».

Фото Дмитра ГАВРИША (УНІАН).

Чи не на очевидних порушеннях норм досудового слідства часів Потебенька грунтувався оптимізм нового Генпрокурора і створеної ним слідчої бригади, котрі без особливих вагань взялися за розслідування цієї справи «фактично спочатку» і так миттєво дали перший «стовідсотковий» результат! Залишається з'ясувати — додаткові докази, що дали можливість експертам і слідчим досягнути стовідсоткової ідентифікації «таращанського тіла», були знайдені уже новою слідчою бригадою під час додаткового ретельного огляду місця його знахідки в Улашівському лісництві, чи їх свідомо, а можливо, несвідомо «заникали» звинувачені прокурорські працівники Таращі?

Після перших заяв Генпрокурора С. Піскуна прокурорське відомство вустами куратора розслідування В. Шокіна додало, що є можливість встановити час, а отже, і місце загибелі Г. Гонгадзе. Мовляв, з оприлюдненням прокуратура не поспішає, виходячи з інтересів слідства.

Усе це, зрозуміло, додає своєрідного оптимізму в з'ясуванні долі відомого українського журналіста з грузинським прізвищем! Але коли ж ми знатимемо і не менш важливе: за що і хто позбавив життя (замовив і вбив?) Гію Гонгадзе?

Хто і за що?! Саме з огляду на ці непрості запитання і є підстави шукати сенсаційні нотки в останніх заявах нового Генпрокурора та в останніх повідомленнях ЗМІ. Які саме — про це у продовженні коментаря в наступному числі газети.

Анатолій БЕНЬ.

ЗАЯВА

Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції з приводу терористичних акцій 11 вересня 2001 року

Минув рік після вчинення 11 вересня 2001 року варварських терористичних нападів на об'єкти у Сполучених Штатах Америки, жертвами яких стали тисячі безневинних людей, у тому числі і громадяни України. Цього дня комітет складає шану пам'яті загиблих, висловлює співчуття їхнім родинам і почуття симпатії американському народові.

Хоча ці акти міжнародного тероризму були спрямовані проти однієї країни та її громадян, вони продемонстрували всьому людству реальну загрозу міжнародному миру і безпеці. Світ здригнувся від неймовірної жорстокості терористів. Постала потреба об'єднати зусилля країн для протистояння світовому злу. Україна відразу зайняла чітку позицію, ставши активним учасником антитерористичної коаліції, надавши свій повітряний простір та військово-транспортну авіацію для проведення антитерористичної операції.

Осмислюючи сьогодні ці трагічні події, ми усвідомлюємо, що світ і досі у небезпеці. Від повторення терористичних нападів не застрахована, на жаль, жодна людина, жодна країна світу. Тероризм став загрозою для всього людства, тож і долати її доведеться разом.

Комітет рішуче засуджує міжнародний тероризм в усіх його проявах і виступає за покарання виконавців, організаторів та пособників терористичних акцій, за об'єднання зусиль міжнародної спільноти під егідою ООН у протидії цьому злочинові.

Однак для його подолання недостатньо лише знищити осередки тероризму, складнішим та не менш важливим завданням є усунення причин, які сприяють виникненню його варварських проявів.

Комітет закликає парламенти всіх країн світу спільними зусиллями у рамках міжнародного права сприяти виробленню дійових міжнародних механізмів, які запобігали б вчиненню терористичних актів. Завдяки цьому світ повинен стати справедливішим та гуманнішим, а це — запорука безпечного існування всього людства сьогодні і в майбутньому.

Прийнята на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції 11 вересня 2002 року.

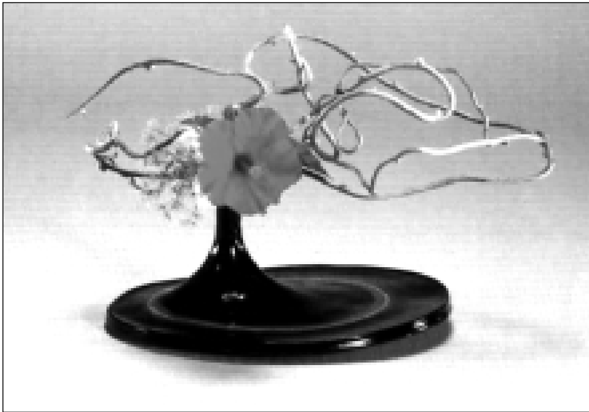
Колишній посол видав книжку

10-ту річницю встановлення україно-японських дипломатичних відносин продовжують відзначати і в Токіо. Там японською мовою видано науково-популярну книжку про історію нашої держави, боротьбу українського народу за визволення від чужоземного панування та про відновлення у 1991 році української державності. Її автор — кар'єрний дипломат Юдзі Курокава. Він у 1996—1999 роках був послом Японії в Україні.

Книжка дає досить повну історичну картину. Про це можна судити хоча б із назв розділів: «Скіфи — народ вершників і володарів золота», «Київська Русь — велика європейська держава», «Під пануванням Литви та Польщі», «Розквіт і занепад козацької держави», «Під пануванням двох імперій — російської та австрійської», «Центральна Рада — коротка мить незалежності», «Радянська епоха», «Незалежність, очікувана впродовж 350 років».

Квіти в променях уранішнього сонця

У гості до киян і гостей столиці приїздять наші добрі знайомі — професор японської ікебани Накамурі Фукухіро та Мідорі Ямада. Нинішня демонстрація мистецтва складання живих композицій і чайної церемонії присвячена 10-річчю встановлення дипломатичних відносин між Україною та Японією. Отже, нинішня їхня розповідь про таїнство відбудеться у вівторок у Будинку вчених.

Безперечно, ви знаєте, що не тільки в Країні сонця, що сходить, з давніх часів було заведено прикрашати будинки букетами квітів, проте саме там почали складати не просто гарні композиції, а й зважати при цьому... на внутрішню сутність кожної рослини й отримувати в підсумку такий собі ідеальний образ...

Ікебана — національна гордість японського народу, одна з найпрекрасніших його традицій. Створити ікебану, з точки зору японців, означає «допомогти квітам виявити себе». В Києві вже кілька років поспіль проводять виставки Мідорі Ямади, організовані товариством «Далекий Схід» і Посольством Японії. Саме їм ми маємо бути вдячні за те, що свято ікебани знову відвідає столицю України.

Яна СТАДІЛЬНА.

Смертна кара за крадіжки

А ЯК У НИХ

Ми вже повідомляли, що згідно з дослідженнями організації «Тренсперенсі інтернешнл» Україна входить до двадцятки найкорумпованіших країн світу. Навряд чи варто сумніватися в справедливості такої оцінки, — адже всі чудово знають, що один із головних принципів повсякденного українського життя «не підмажеш — не поїдеш». Звичайно, корупція має місце в усіх країнах, та питання не в наявності чи відсутності її, а в іншому. По-перше, чи впливає вона на глобальні процеси в економіці, суспільному житті тощо? По-друге, чи справді держава намагається з хабарництвом боротися? В українському випадку відповіді сумні: так, впливає; ні, ніхто особливо боротися не намагається. Чи багато, приміром, високопоставлених українських чиновників постраждало від такої «боротьби»?

Інша річ — Китай. Про його досвід викорінення корупції читайте в підготовленому для «ГУ» матеріалі власкора Укрінформу в Пекіні Ольги ТАНАСІЙЧУК.

На нещодавній сесії Постійного комітету Всекитайських зборів народних представників (ВЗНП) двох депутатів найвищого законодавчого органу КНР було позбавлено депутатських мандатів. Обвинувачення їм висунули серйозні: 59-річного Чжао Сюефена, колишнього голову Постійного комітету народних зборів міста Хуайань провінції Цзянсу, підозрюють в отриманні хабарів. 51-річного Мо Чженьханя, колишнього секретаря комітету КПК префектури Хечі Гуансі-Чжуанського автономного району, обвинувачують у нехтуванні своїх депутатських обов'язків. Поки що невідомо, яка доля спіткає Мо, а от Чжао навряд чи позаздриш — у Китаї саме у розпалі непримиренна боротьба з хабарниками й корупціонерами. Так, зовсім недавно, 27 серпня, було виконано смертний вирок Ян Ніну, колишньому заступнику начальника фінансового відділення Китайської міжнародної авіакомпанії, обвинуваченого в корупції та привласненні суспільних коштів. З'ясувалося, що з квітня 1992-го по січень 1995 року, зловживаючи службовим становищем, Ян Нін прибрав до рук суспільні кошти загальною сумою 24,29 млн. юанів (1 дол. США = 8,21 юаня). Окрім того, він самовільно використав 2 млн. юанів казенних грошей для здійснення комерційної діяльності.

Останні серпневі дні стали останніми днями життя і для колишнього керівника податкової служби провінції Хебей Лі Чженя. Йому винесено смертний вирок за привласнення майна на суму 6,76 млн. юанів, а також 160 тисяч юанів готівкою, не беручи до уваги дрібніших «грішків». Разом з Лі подібний вирок, щоправда, з відстрочкою виконання на 2 роки (такий захід широко практикують у Китаї) було винесено колишньому заступникові голови генерального секретаріату уряду тієї ж таки провінції Хебей У Цінву. Слідство довело причетність чиновника до розбазарювання коштів приватних компаній та посередництва в передаванні хабарів на суму 400 тисяч юанів. Ще п'ятеро невдах із хебейського провінційного уряду відбулися 10-річними термінами ув'язнення.

Багаторазово зросли зусилля китайських керівників з розкриття фактів хабарництва і розбазарювання народного добра, які ганьблять Компартію, напередодні її 16-го з'їзду. Він відкриється 8 листопада. Саме КПК стала ініціатором 1995 року кампанії покарання компрометуючих її «товаришів». Та ні перспектива смертного вироку, ні вічна ганьба родини крадія не вберегли від спокуси вже кілька десятків високопоставлених чиновників. І якщо 1998 року за «розстрільною» статтею проходило 12 партійних кадрів міністерського рівня, то 2000-го їх було вже 22. Серед найгучніших справ минулих років можна назвати справи колишнього заступника губернатора провінції Цзянсі Ху Чанцина, колишнього мера Пекіна Чень Сітуна та його заступника Ван Баошеня (який замість смертного вироку обрав самогубство, — викинувшися з вікна). Згідно з гаслом «У партії немає місця, де корумповані елементи могли б сховатися», перед тим, як винести смертний вирок невдахам-керівникам, їх виключили з лав КПК. За даними Генерального прокурора КНР Хань Чжубіня, 2001 року розслідувано понад 45 тисяч корупційних справ, що дало змогу повернути до казни більш як 4,5 мільярда юанів (понад 560 мільйонів доларів США). Серед тих, хто запустив руку до кишені держави й поплатився за це головою, і колишній заступник міністра суспільної безпеки Лі Цзіжоу. Обвинувачення у кримінальних зв'язках та пособництві злочинним угрупованням були висунуті колишньому меру міста Шеньян (провінція Ляонін) Му Сюсіню та його заступникові Ма Сяндуну. Їх також було засуджено до вищої міри покарання.

Отже, тепер депутатський мандат навряд чи зможе захистити свого господаря. Варто згадати хоча б «найменитішого» корупціонера-депутата — колишнього віцеголову Постійного комітету Всекитайських зборів народних представників Чен Кецзе, засудженого 2000 року. Тепер ось не пощастило Чжао. Хоча до завершення повноважень нинішнього складу китайського парламенту залишилося лише півроку...

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ *Київ*

Україно-польський сезон буде насичений

Новий політичний сезон обіцяє бути насиченим для україно-польських відносин. Про відповідні перспективи розповів учора журналістам посол Польщі в Україні Марек Зюлковський. Так, на початку жовтня у Львові знову зустрінуться прем'єри двох держав Анатолій Кінах та Лешек Міллер і продовжать переговори, що відбулися нещодавно на економічному форумі в польському місті Криниця. Поляки, зокрема, очікують конкретних дій українського уряду щодо створення консорціуму з експлуатації трубопроводу Одеса—Броди з перспективою продовження його на польській території. Тобто, пояснив Марек Зюлковський, Варшава очікує саме офіційної урядової концепції: поки що є політична підтримка, є концепція у «Нафтогаз України», проте цього замало. На думку посла, український уряд міг би визначитися зі своєю позицією вже за два—чотири місяці. Водночас Марек Зюлковський поки що не зміг оприлюднити реакцію польського уряду на пропозицію Анатолія Кінаха з приводу участі Польщі в міжнародному консорціумі з управління українською газотранспортною системою: пропозицію ще не вивчили експерти.

Посол також повідомив, що за перше півріччя цього року польський експорт в Україну зріс на 17 відсотків. Наша держава посідає 10-те місце серед зарубіжних партнерів Польщі за обсягом товарообороту. Чи не стане вагомою перепоною для двосторонніх економічних відносин заплановане на наступний рік запровадження Варшавою візового режиму? Марек Зюлковський повторив офіційну позицію Польщі: вона зробить усе для того, аби цей режим був максимально м'яким. Посол нагадав, що до трьох консульств Польщі додадуться ще два — в Одесі та Луцьку. Широко практикуватимуться багаторазові візи. Ціни на візові послуги будуть помірковані.

■ *Вашингтон*

На цей раз обійшлося

У день першої річниці терактів 11 вересня в США сталося кілька інцидентів. У середу ввечері повернули з маршруту Мемфіс—Лас-Вегас літак авіакомпанії «Нортвест ерлайнз». Після того, як кілька його пасажирів зачинилися в туалеті, літак терміново приземлився в найближчому аеропорту. А в місті Коламбус (штат Огайо) було евакуйовано людей з 41-поверхового адміністративного будинку, в якому службові собаки «почули запах вибухівки». В Х'юстоні два винищувачі Ф-16 повернули на летовище пасажирський літак авіакомпанії «Американ ерлайнз» через те, що пілот літака сприйняв гребінець, який один з пасажирів тримав у руках, за ніж.

■ *Триполі*

Вічний революціонер

Сьогодні виповнюється 65 років лівійському лідерові Муамару Каддафі. «Верховний вождь лівійської революції» народився 1942 року в бедуїнському наметі. Знаменитим він став у 27-річному віці, організувавши й очоливши 1 вересня 1969 року військовий переворот, унаслідок якого було скинуто монархічний режим і проголошено республіку.

Каддафі створив такий собі гібрид арабського соціалізму та ліберальної економіки. Називаючи себе «найвеличнішим пролетарем світу», він був запеклим противником комунізму. Щоправда, це не завадило йому в 1972 році укласти з Москвою договір про дружбу і співробітництво та практично безкоштовно отримувати радянську зброю, потрібну для «облаштування» єдиної панарабської держави.

Досі Лівійська Джамахірія залишається в чорному списку країн, що заохочують міжнародний тероризм. Але в арабському світі її лідер неймовірно популярний, раз у раз вражаючи оригінальністю своїх ідей. Каддафі — ідеолог панафриканізму, автор досить несподіваних пропозицій з урегулювання близькосхідного конфлікту (наприклад, створити замість Ізраїлю арабо-єврейську державу «Ісратіна»).

Він не вживає алкоголь і не курить. І взагалі в побуті веде життя доволі скромне, будучи водночас одним із найбагатших людей планети.

Фото АП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Універсальні загрози, безпека держави і людини

Третє тисячоліття ставить нові проблеми перед більшістю держав сучасного світу. Не варто забувати й про те, що досить часто платою за прискорення темпів розвитку людства стає зростання ймовірності катастроф. Якщо не створити ефективну систему захисту від них уже найближчим часом, національній безпеці України постійно загрожуватимуть різноманітні негативні прояви.

Не лише реагувати

Першочергове завдання — визначення переліку основних загроз, що є універсальними, тобто ймовірними для всіх членів міжнародного співтовариства, й унікальними для України. Незалежно від характеру загроз треба відпрацювати схему не лише реагування на них, а й швидкої ліквідації можливих наслідків. Для цього доцільно залучати не тільки представників органів державного управління, а й представників громадських організацій. Проблема громадського контролю за ефективною антикризовою політикою держави є однією з ключових, бо світовий досвід беззаперечно підтверджує: лише поєднання зусиль громадськості та держави дає змогу діяти ефективно та швидко, не піддаючи загрозі ані життя та здоров'я громадян, ані державні інтереси.

На початку третього тисячоліття сформувався цілий комплекс загроз для нормальної життєдіяльності людини. До універсальних, актуальних для всього світу загроз, можна віднести можливі екологічні та техногенні катастрофи, розповсюдження зброї масового знищення та тероризм. Місце України у протистоянні цим загрозам має бути визначено у взаємодії з нашими сусідами. Унікальне розташування нашої держави дає змогу стати одним із світових антикризових центрів. Хоча, варто зауважити, що для цього потрібно здійснити ще цілу низку заходів організаційного характеру.

Перш ніж розглянути універсальні загрози безпеці людства, варто зупинитися на загрозах у політичній та соціальній сфері, що стосуються безпосередньо нашої держави. У внесеному на розгляд Верховної Ради України проекті закону «Про внесення змін до Концепції національної безпеки України» Президент України як суб'єкт законодавчої ініціативи пропонує зосередити увагу на таких складових національної безпеки, як забезпечення конституційних прав громадян України, політичної стабільності та громадянського миру. Гуманістичне спрямування зусиль держави у сфері забезпечення національної безпеки свідчить про якісно нові підходи до розв'язання цих проблем. Переконаний, що законодавці мають підтримати цю ініціативу глави держави.

Ціна комфортності життя

Говорячи про екологічні та техногенні катастрофи, треба зауважити, що вірогідність їх виникнення прямо пропорційна темпам промислового розвитку. Справді, людство змушено платити досить дорогу ціну за збільшення комфортності життя, активне залучення до використання багатств земних надр, використання досконаліших машин та механізмів і істотне підвищення рівня життя. Відомо, що природа не терпить порожнечі, тому відповідає жорстко та швидко в усіх випадках, коли людина ставиться до неї зневагою. Аварії на українських вугільних шахтах, що стали сумною традицією, катастрофа на Чорнобильській АЕС, щорічні повені в Закарпатті примушують не тільки переглянути принципи користування природними багатствами, а й розробити національну ідеологію екологічної безпеки.

Досвід держав з набагато біднішими за українські природними умовами дає змогу стверджувати, що процес оптимізації екологічного середовища є доволі затратним, але вкрай необхідним та важливим компонентом забезпечення національної безпеки. Без його здійснення не варто сподіватися на поступальний розвиток, бо підвищення інтенсивності втручання людини у навколишнє середовище може за відсутності необхідного контролю призвести до невиправних наслідків. Саме тому поєднання зусиль Міністерства з питань екології та навколишнього середовища, профільного комітету Верховної Ради України з діяльністю природоохоронних організацій може забезпечити одну з складових суспільного консенсусу у формуванні сучасної стратегії національної безпеки нашої держави.

Особливої уваги також потребує безпека промислових об'єктів, переважна більшість з яких є спадщиною СРСР. Багато з них морально та технологічно застаріли. Роздержавлення цих підприємств інколи призводить до істотного зменшення вимог із дотримань правил експлуатації підприємств, що можуть становити загрозу для оточуючого середовища. Варто зрозуміти, що приватизація має призвести не лише до підвищення ефективності виробництва, а й несе за собою підвищення відповідальності власника за можливі негативні наслідки його роботи. Показовим є приклад з київським заводом «Радикал», який після низки оборудок став отруйною хімічною плямою на карті Лівобережжя. Справді, ситуація з «Радикалом» сьогодні під контролем, але його приклад скоріше є винятком, аніж правилом.

Соціал-демократична партія України (об'єднана), чітко усвідомлюючи можливі наслідки техногенних катастроф, пропонує вже сьогодні спрямувати значну частину державних коштів на модернізацію небезпечних підприємств, не захоплюватися сьогоденними вигодами, а думати про перспективу розвитку промисловості, поступово віддаючи перевагу не експорту сировини, а змінюючи експортну орієнтацію України на користь високотехнологічної продукції. Якщо не буде прийнято необхідні законодавчі акти, що дадуть змогу зменшити наслідки техногенних катастроф та встановити жорстку відповідальність за дії, що призвели до них, Україна може стати загальноєвропейським вигнанцем, «забороненою зоною» для інвестицій та використання продуктивних сил.

Чому точки стають гарячими

Після подій 11 вересня 2001 року в Сполучених Штатах надзвичайно гостро стоїть і проблема протистояння тероризму та екстремізму. Для України початку 90-х років XX століття дуже актуальним було «кримське» питання, і саме зважена позиція керівництва держави дала змогу розв'язати його мирним шляхом. До речі, подібний розвиток подій став чи не єдиним винятком на пострадянському просторі, завдяки чому Україна не знала жахливих наслідків терористичних актів на своїй землі. Проте значна кількість «гарячих точок» у безпосередній близькості до кордонів України вимагає невідкладного запровадження превентивних заходів для недопущення поширення терористичної діяльності на території нашої держави.

У цьому питанні надзвичайно важливою є наявність суспільного консенсусу. Не таємниця, що наближення президентських виборів змушує багатьох політиків спекулювати на екстремістських настроях своїх прибічників. Зрозуміло, що перед владою стоїть дилема: або жорстко придушувати такі прояви, або поставити під загрозу життя та безпеку своїх громадян. Єдино можливим вибором є дії органів влади в рамках закону у поєднанні з постійним суспільним діалогом. Екстремізмові будь-якого гатунку можна протистояти спільними зусиллями держави та її громадян, в іншому випадку загроза піддати утиску конституційні права є дуже високою. Не можна допустити використання принципу «Мета виправдовує засоби» навіть у боротьбі із загрозами екстремізму.

Україна не раз декларувала свою готовність брати участь у антитерористичній операції, вона продовжує надавати свій повітряний простір для літаків ВПС США та їх союзників. Зважаючи на темпи та масштаби поширення тероризму в світі, наше суспільство вже найближчим часом зіткнеться з необхідністю ефективного захисту державного кордону. Нелегальна міграція продовжує становити серйозну загрозу національній безпеці нашої держави, адже нелегальні мігранти несуть з собою не тільки потенціал радикального екстремізму, а й можуть виступити як переносники небезпечних захворювань. Дотримуючись у цілому гуманістичних принципів, наша держава має поставити надійні перепони на шляху нелегальної міграції, аби не перетворитися на відстійник для нелегальних мігрантів.

Військо і контроль громадськості

До проблем, характерні для України, треба віднести насамперед руйнацію військової складової національної безпеки та істотне скорочення промислового потенціалу. Лише протягом кількох років українська армія стала учасницею трьох серйозних інцидентів з людськими жертвами. Ураження тактичною ракетою житлового будинку в Броварах, трагічне влучення ракети «земля—повітря» у повітряний лайнер авіакомпанії «Сибір», страшенна трагедія на аеродромі «Скнилів» мають не лише наслідки, а й першопричини, які потрібно ліквідувати. Підвищення витрат на обороноздатність країни, перехід до професійної армії, застосування високотехнологічних сучасних видів озброєння має докорінно змінити ситуацію в Збройних Силах. І тут громадський контроль як детектор, що реагує на позитивні зміни, має підказати ефективніші кроки, зробити акценти на головних напрямах побудови сучасної обороноздатної армії, підвищити авторитет військової служби в суспільному середовищі.

Не менш небезпечним є скорочення промислового потенціалу нашої держави. Якщо перші роки незалежності сприймались більшістю громадян з певною ейфорією, то подальший розвиток країни приніс доволі гірке розчарування. Сьогодні Україна відома в світі як експортер фуражного зерна та великого обсягу металу, тоді як експорт високотехнологічної продукції становить хіба що поодинокі випадки. Жорстка конкуренція на світових ринках стала причиною не лише антидемпінгових процесів проти українських промисловців, а й активної дискредитації національного виробника на зовнішніх ринках. Зневіра породжує небажання працювати над удосконаленням виробничих процесів, шукати нові ринки збуту, боротися за споживача. Є серйозна загроза перетворення України на сировинний придаток. Для держави в центрі Європи, що була в 30-х роках одним з центрів радянської індустріалізації, така перспектива є неприйнятною. Тому залучення внутрішнього та закордонного інвестора, виважена протекціоністська політика уряду, непопулярні, але ефективні заходи з підтримки національного виробника мають бути сьогодні не на стадії теоретичного обговорення, а саме практичного втілення.

Борис АНДРЕСЮК,
народний депутат України, перший заступник голови Комітету ВР з питань національної безпеки і оборони.

ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ РОЗДУМІВ

Хроніка аварій,
що сталися в країні після скнилівської трагедії

Фото УНІАН.

27.07. Того ж дня у літака рейсу «Салоніки—Одеса» відмовив один з двигунів. Літак Ан-140 «Одеських авіаліній» здійснив аварійну посадку в аеропорту Одеси.

29.07. У Київській, Кіровоградській та Полтавській областях і Криму пройшов буревій. Знеструмлено велику кількість населених пунктів. П'ятеро людей загинуло — переважно від ураження електричним струмом.

31.07. 20 гірників шахти імені Засядька на Донеччині загинули внаслідок вибуху метану та вугільного пилу. Найстарший із загиблих — 1949 року народження, наймолодшому — 21 рік. 22 дітей зосталися сиротами.

01.08. На масложиркомбінаті в Чернівцях стався витік і загоряння парів палива. Троє госпіталізовано. Евакуйовано мешканців навколишніх будинків.

05.08. В Одесі пройшла сильна злива з градом та шквальним вітром. 40-річного чоловіка, який розчищав дах будинку від поламаних гілок, вбило електрострумом. Стихія повалила понад сотню дерев. Через обриви високовольтних ліній зупинився майже весь міський електротранспорт. Зруйновано багато дахів на будинках, підтоплено підвали. Потоками води пошкоджено дороги.

10—11.08. Сильні зливи в Криму та Закарпатті. Біля Керчі змито понад 120 метрів залізничної колії. Підтоплено будинки в Судаку, Керчі, Джанкої та Сімферопольському районі. Рівень води у гірських річках Манявка та Крива піднявся до п'яти метрів — повінь зруйнувала 4 залізобетонні мости, 19 малих пішохідних містків, розмито майже 2 кілометри доріг. Два села залишилися без сполучення. В них підтоплено понад 150 будинків і знищено 126 гектарів присадибних ділянок.

16.08. Під Києвом після відмови двигуна зазнав аварії літак, що виконував чартерний рейс «Рівне—Київ». Літак спланував над соснами, зрізав кілька верхівок, упав і завис між деревами **(див. знімок)**. Усі троє пасажирів зосталися живі.

19.08. Пожежа на шахті імені Засядька на глибині 600 метрів застала більш як 1500 робітників. Частина з них під час евакуації застрягла у ліфтах. На щастя, всіх вдалося вивести. 14 гірників із серйозним отруєнням чадним газом потрапили до лікарні.

01.09. Аварія на донецькій шахті «Булавинська». На горизонті 500 метрів стався викид вугілля та метану. Троє шахтарів загинули.

09.09. На луганській шахті «Самсонівська-Західна» на глибині 956 метрів 129 гірників залишилися без вентиляції і світла. Через деякий час подачу струму було відновлено. Ніхто не постраждав.

Підготував Олег ДЕНИСОВ.

За останні одинадцять років загинули майже три з половиною тисячі шахтарів

Осінь — час платити борги, щоб мати тепло

АКТУАЛЬНО

Хоча з першим заступником голови Рівненської облдержадміністрації Василем Берташем ми й окреслили заздалегідь тему бесіди — підготовка теплогосподарства до зими, однак розмову цю почала із запитання, яке в області на вустах.

— Василю Михайловичу, обговорюють тему сусідства двох атомних станцій — Рівненської і Хмельницької, зокрема те, як цей чинник можна було б використати — для теплопостачання найближчих до АЕС райцентрів Володимирця та Острога. Чи реально втілити це?

— Реально. Тепло від АЕС — це фактично дармове тепло. Делегація Рівненщини вивчала досвід Фінляндії щодо його використання. Запровадження подібного в нас можливе, але все залежить від коштів. Ми прорахували, що на втілення таких проектів по Володимирцю потрібно 12 мільйонів, по Острогу — 25 мільйонів гривень. Але поки що ми не маємо таких грошей, тож для нас це проекти майбутнього.

— Мені, як і багатьом іншим рівнянам, які користуються послугами комунального теплопостачального підприємства «Комуненергія», цікаво, чи впроваджуються енергозбережні технології в місті, адже це дало б можливість здешевити послугу?

— Рівненська «Комуненергія» виграла право на впровадження першого в Україні демонстраційного проекту, який фінансує Глобальний екологічний трастовий фонд Програми розвитку ООН. Фонд має виділити безкоштовний транш у розмірі 1,8 мільйона американських доларів на впровадження у Рівному енергозбережних технологій. Тоді й можна очікувати здешевлення послуг з постачання тепла і гарячої води на 20—30 відсотків. А вартість усього проекту 24 мільйони доларів і розрахований він на 5—6 років.

Але і до цього «Комуненергія», зважаючи на свої фінансові можливості, впроваджувала енергозбережні технології: замінила деякі неефективні малопотужні котли на сучасніші, з вищим коефіцієнтом корисної дії, а також частково заміняє звичайні труби на попередньо ізольовані в поліуретановій оболонці на теплотрасах. Впроваджуючи енергозбережні технології, співпрацюємо з фінами.

— Свого часу були великі проблеми з теплопостачанням райцентру Дубровиця. Щоб їх розв'язати, влада профінансувала спорудження там міні-котелень. Але, як свідчать листи до нашої редакції, в оселях дубровичан усе-таки холодно. В чому причина?

— Такі скарги надходили і до обласної держадміністрації. Ми з'ясували причину — для опалення міні-котелень використовували низькосортне вугілля, а також перед початком опалювального сезону торік через брак коштів тут не провели ревізії тепломереж.

Цього року є проблеми з підготовкою до опалювального сезону у Зарічненському, Володимирецькому, Дубровицькому районах. Але ще є час, щоб їх розв'язати. Загалом же із 124 котелень, які є в області, поки що готова до сезону половина, а також трохи більше третини всіх тепломереж. На 10—12 відсотків від потреби у районах заготовлено палива. Але на 100 відсотків сьогодні його заготовляти недоцільно, оскільки не вистачає оборотних коштів. Та в міру надходження бюджетних коштів за субвенцією ми стараємось укладати угоди з постачальниками вугілля.

— Василю Михайловичу, наскільки мені відомо, окремі відомчі котельні відмовились поставляти тепло до житлових будинків. Як вирішуватиметься ця проблема?

— Справді, це так. Скажімо, будинки по вулиці Білій у Рівному опалювались від котельні філії тракторного заводу. Але взимку підприємство не працюватиме, тож установи та організації, які розміщені тут, спільно придбають котел, який опалюватиме їх приміщення та житлові будинки. Розв'язуємо таку саму проблему і щодо селища Квасилів, яке опалювалося від котельні сільмашу, Здолбунова, а також Дубно, де один з мікрорайонів живила теплом котельня цукрового заводу, а тепер відмовилася. Все відомче житло і заклади соціальної сфери цукровий завод передав у власність міста. Міський голова не одержав трансфертів, які виділяють на ці цілі, відтак — і коштів. Єдиний вихід — встановити два котли у котельні, що діє, за рахунок коштів місцевого бюджету, в такий спосіб міська влада виправить свою помилку.

— А як з лімітами на газ?

— Це одна з найголовніших проблем. Якщо ми не сплатимо поточні борги — близько 13 мільйонів гривень — організаціям, які торгують газом (а ми беремо тільки газ побутовий, який відпускають за фіксованою ціною), нам, звісно, ніхто лімітів не дасть. Сьогодні ми накопичуємо кошти, щоб закупити газ хоча б на перші два місяці опалювального сезону.

— Повернімося до проблеми котелень. Я так розумію: були б гроші — то й складнощів з їх облаштуванням не було б. Чи є якийсь вихід?

— Сьогодні одне джерело поповнення фонду розвитку, звідки ми могли б узяти кошти з обласного бюджету, — це продаж комунального майна. Щоб поповнити цей фонд, ми підготували на продаж дванадцять об'єктів, від чого сподіваємось одержати близько 3—4 мільйонів гривень.

— Чи Рівненщина підвищить тарифи, зокрема за тепло?

— Коли два роки тому постановою Кабміну було чітко поставлено завдання — перейти на стовідсоткове відшкодування послуг, ми це зробили. Заклали рентабельність вісім відсотків, що нормально для теплопостачальних підприємств, і найближчим часом тарифів не підвищуватимемо, хіба що збільшиться інфляція чи подорожчають енергоносії.

— В області активно втілюється ідея переведення котелень на місцеве паливо — торф. Чи це доцільно?

— Відразу зазначу, що котельні на торф переводитимемо тільки там, де доцільно і економічно виправдано, бо роботи з облаштування котелень під торф теж потребують фінансових витрат. А загалом така ідея має право на існування, бо на Рівненщині запаси торфу — 300 мільйонів тонн. То чому б не використати це дешеве місцеве паливо? Досвід кількох районів переконує, що це вигідно. Та й у цьому спираємося на досвід фінів, які широко використовують торф для одержання тепла.

— Василю Михайловичу, яке ваше ставлення як депутата Рівненської обласної ради до доцільності передачі КТП «Комуненергія» у власність Рівного? Адже це питання останнім часом порушували на сесіях Рівненської міської та обласної рад.

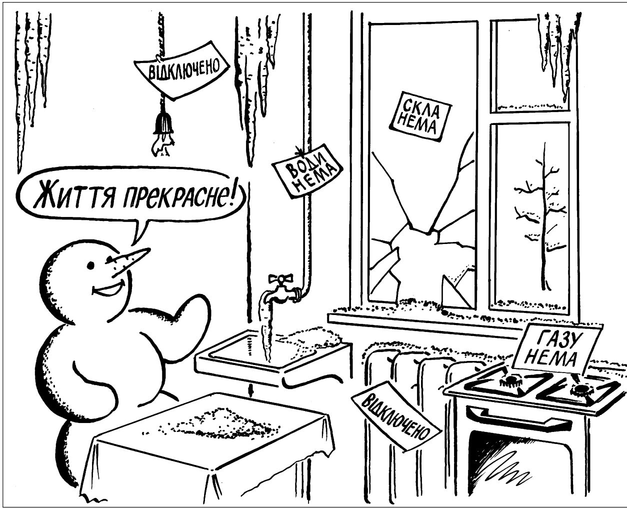
— Сьогодні деякі депутати спекулюють цим. На мою думку, передавати «Комуненергію» та «Облводоканал» потрібно. Робити це маємо цивілізовано, але не тоді, коли до опалювального сезону залишилось менше двох місяців, щоб спеціалістів відволікати від підготовки мереж та котелень до зими. Така думка фракції «Злагода», яку я очолюю в обласній раді (а це сорок два депутати). Ще один аргумент — згаданий транш Глобального екологічного фонду ПР ООН.

Але з нового року роботи з підготовки до такої передачі «Комуненергії» та «Водоканалу» розпочнемо. Можливо, будуть створені спільні підприємства, оскільки кошти у розвиток згаданих підприємств вкладали і Рівне, й область. Ними керуватиме місто, але водночас вони будуть підконтрольні і йому, й області.

— Чи можна сподіватися, що опалювальний сезон у Рівному та області розпочнеться без затримок?

— Влада і спеціалісти відповідних служб роблять усе від них залежне. Але і від мешканців значною мірою залежить, як вчасно вони розраховуватимуться за надані послуги. Скажімо, лише по Рівному борг населення за використане тепло становить 14,3 мільйона гривень. А якщо до цього додати 3 мільйони гривень боргу мешканців відомчого житла, то коментарі, як то кажуть, зайві.

Інтерв'ю взяла Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.

Мал. Василя ФЛЬОРКА.

ГРОМАДСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ

«Мала» енергетика не є маленькою

Мабуть, доводити, що в наш час енергетика перестає бути просто однією із галузей народногосподарського комплексу, беручи на себе функцію найпотужнішого стратегічного важеля будь-якої країни, нема потреби. Той, хто має в своєму розпорядженні значні енергоресурси, може у найкоротший термін здобути не тільки економічні, а й вагомі політичні дивіденди. Але на природні багатства щастить не всім. І тоді шанс вистояти, вижити, мало того, вивести свою державу на рівень світових стандартів мають лише ті співтовариства, які віддають перевагу не екстенсивному методу (скажімо, побудові нових атомних чи електричних станцій), а інтенсивному, що має на меті підвищення ефективності паливно-енергетичного комплексу за рахунок його всебічної модернізації.

Треба зазначити, що з цього питання українським ученим є що запропонувати співвітчизникам, причому не лише на рівні теоретичних розробок, а як цілісну систему, що пройшла апробацію практикою. Про це йшлося в одному з випусків «Голосу України», що викликало великий інтерес у громадськості. Саме тому робота науковців Інституту технічної теплофізики та Інституту газу Національної академії наук України, КМП «Промел», ОП «Кримтеплокомуненерго» під назвою «Розробка та впровадження енергозберігаючих технологій та обладнання для систем теплопостачання і промислової енергетики», висунута на здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки 2002 року, отримала одностайне схвалення фахівців у цій галузі, що вже саме по собі — явище промовисте.

У чому ж непересічність цього доробку, захищеного, до речі, 105 авторськими свідоцтвами, 11 патентами тощо? Насамперед у тому, що головну ставку в своїй роботі авторська група (а в її числі такі відомі фахівці у своїх галузях, як Т. Г. Грищенко, О. О. Назаренко, І. В. Вайль та інші) зробила не на «велику» енергетику, яка потребує значних капіталовкладень і окупається лише через 10—12 років (що не під силу ані державі за сучасних умов, ані приватним інвесторам), а на ту, що зветься «малою» — промислову та комунальну.

Але «мала» не означає маленька. І на цьому наголошували оратори. На неї витрачається 70 відсотків від тієї половини внутрішнього валового продукту (ВВП), яка спрямовується на закупівлю палива. 40 відсотків усіх теплоенергетичних ресурсів йде на опалення житлового фонду. Однак серед сотень тисяч працюючих котлів 30 відсотків повністю вичерпали свій ресурс, а 40 відсотків — на межі цього. Якщо до сказаного додати, що втрати в теплових мережах через їх незадовільний стан становлять від 8 до 25 відсотків, а шкідливі викиди в атмосферу перевищують усі прийнятні норми, то стає зрозуміло, що реконструкція і модернізація комунально-промислової енергетики — то рятівна паличка нашого з вами буття.

Усі, хто взяв участь у проведеному Держкомітетом України з енергозбереження громадському обговоренні унікальної за своїм масштабом за останні чверть віку розробки вчених-теплофізиків (а це такі поважні представники державних, урядових і наукових інституцій, як заступник голови Держкоменергозбереження України В. А. Жовтянський, член-кореспондент НАНУ В. М. Клименко, заступник начальника управління Мінпромполітики України О. М. Солов'янов, заступник голови Держкомітету України з питань житлово-комунального господарства О. В. Лотоцький та ін.), відзначали: головна заслуга творчого колективу в тому, що створено не просто концепцію, а науково-технічну базу новітніх технологій та обладнання для виробництва, передання і використання теплової енергії; розроблено устаткування, пристрої, прилади та інформаційно-вимірювальні комплекси для теплоенергетичних об'єктів, що вже тепер там, де вони «взяті на озброєння», дозволили збільшити виробництво тепла з досягненням ККД до 92 відсотків, знизити витрати палива на 7 відсотків, електроенергії — на 20 відсотків, викидів шкідливих речовин — на 60 відсотків. До того ж якісно підвищено рівень безпеки теплоенергетичних об'єктів, налагоджено серійний випуск вітчизняного обладнання.

Цікаво, що перед початком зустрічі один із авторів концепції генеральний директор ОП «Кримтеплокомуненерго» І. Вайль у бесіді з нами навів досить переконливі дані з точки зору експлуатаційників. З'ясовується, тільки на керованому ним підприємстві, де найчастіше випробовувалися і впроваджувалися новітні технології, економічний ефект становив понад 17 млн. грн. А загалом по країні — 102 млн. грн. Хоча пізніше, під час обговорення наукової праці, один із виступаючих — начальник відділу АК «Київенерго» А. Безпрозваний зауважив, що фундатори навіть дещо «применшили свої заслуги». За його власними підрахунками, арифметичний підсумок навіть по одному регіону може представлятися цифрою з шістьома нулями.

Що ж, цілком можливо. Адже за десять років роботи вчені-практики створили 150 типів теплофізичних приладів, із яких впроваджено у життя 20 тис. одиниць з терміном окупності від півроку до двох, здійснили модернізацію 293 теплоенергетичних об'єктів. А це означає не тільки зростання вітчизняного ВВП. Як зазначив наприкінці обговорення провідний експерт Мінпаливенерго України Г. Мухопад, розробка, про яку йдеться, вносить вагому частку і в національну безпеку нашої країни, бо у світі з кожним роком дедалі гострішою стає проблема нестачі органічного палива, енергетичний аспект пов'язується з політичним, екологічним компонентами, подальша стратегія розвитку кожної держави має ґрунтуватися на досконалій тактиці енергозбережних технологій — таких, які запропоновані, зокрема, українськими вченими. Тепер справа — за комплексним використанням перспективних наукових напрацювань, які так потрібні суспільству на шляху до ринкової економіки, до нової якості життя.

Тож поважна аудиторія фахівців одностайно висловилася за те, щоб представлений на обговорення роботі було присуджено Державну премію України в галузі науки та техніки за 2002 рік.

Ірина БАРСУКОВА.

Приборкайте хворобу ножем і виделкою

БУДЬТЕ ЗДОРОВІ!

Як свідчить статистика, хвороби серця, викликані атеросклерозом, лідирують нині серед інших причин смертності. І хоча розвиток атеросклерозу — процес тривалий, а тому він частіше «дозріває» і проявляється у немолодих людей, останнім часом хвороба загрозливо помолодшала.

А який сценарій у атеросклерозу?

Уявіть, що по шосе мчить потік автомобілів. Вони поспішають. Але будівельники ведуть ремонтні роботи і тому перегородили частину дороги. Автомобілі одразу ж утворили пробку... Те саме відбувається і в людському організмі. Артеріями тече кров. Вона несе в клітини кисень та інші потрібні речовини. Та що це? На внутрішній стінці судини утворився якийсь наріст. Судина стала вужчою, а отже, до органів потрапляє менше кисню.

Такий наріст називається атеросклеротичною бляшкою, а сам процес — атеросклерозом. Він вражає великі артерії, але найчастіше «осідає» в серці, нирках та нижніх кінцівках. Згодом у атеросклеротичній бляшці відкладається кальцій, який надає їй твердості. Якщо такі бляшки з'являються в судинах головного мозку, це може стати причиною погіршення пам'яті, порушення функцій центральної нервової системи.

— Чому люди хворіють і хто у групі ризику? — запитала я у лікаря-гастроентеролога Оксани ГОЛУБ (на знімку).

— Хвороба розвивається, коли кров людини містить надлишок жирів — ліпідів. Точніше, не самих ліпідів, а їхніх сполук з білками — ліпопротеїдів — речовин, які містять багато холестерину. В певній кількості для нормальної життєдіяльності він організмові потрібен. Але його надлишок — головна причина виникнення атеросклерозу. Велику роль відіграють також спадковість, високий артеріальний тиск, порушення обміну речовин, а також гіподинамія, надлишкова вага й паління.

Отже, якщо вам за 35 і ваш спосіб життя аж ніяк не здоровий і раціональний — переїдання, брак рухового навантаження (гіпокінезія) і часті стреси, якщо ви постійно прагнете обігнати час, бути попереду всіх, стурбовані фізично й душевно, до того ж затятий курець — ви в групі ризику. І рано чи пізно хвороба про себе заявить.

— А якими симптомами?

— Атеросклероз вражає артерії нерівномірно. Залежно від того, артерії яких органів вражені, можуть бути скарги: на погіршення пам'яті, зміни в характері, запаморочення, зниження розумової працездатності, мозкові крововиливи, задишку, болі в області серця, відчуття, що холонуть ноги, болі в литках під час ходіння. Якщо вас турбує щось із переліченого, якомога швидше зверніться до лікаря. Адже за атеросклерозом «поспішають» найнебезпечніші вороги здоров'я — стенокардія, гострий інфаркт міокарда, гостра аневризма серця.

— Оксано Борисівно, якщо одна з основних причин захворювання — неправильне харчування, то потрібно його гармонізувати. Які продукти слід ввести до раціону, а від яких лішпе відмовитися?

— На жаль, атеросклероз — підступний ворог. Цілком позбавитися його неможливо. Але запобігти й зупинити — так. І найважливіший чинник здоров'я — правильне харчування. Найефективніша для деліпідування (розсмоктування атеросклеротичних бляшок і зниження рівня холестерину в крові) малокалорійна дієта: обмежте вживання продуктів, які багаті на вітамін D, яєць, масла, сала. Взагалі уникайте тваринних жирів — жирного м'яса, риби, птиці.

Оптимально: харчуватися молочною і рослинною їжею. Рекомендую пшеничний і житній хліб із борошна грубого помолу, овочеві супи, борщі, нежирну яловичину, молоду баранину, кролятину, телятину. А також нежирні сорти риби, морепродукти, рослинні олії, сир і бобові, продукти, які містять аскорбінову кислоту. Обов'язково включайте пшеничні висівки, овочі та фрукти.

З метою нормалізації обміну речовин раз на тиждень можете провести такі розвантажувальні дієти: сокова, салатна, яблучна, огіркова, кавунна, молочна, творожна.

Зверніть увагу й на кількість. Як стверджує доктор медичних наук професор Оксана Ганич, їжі має бути зовсім мало: в тарілці та склянці, в роті та шлунку.

— Але для цього доведеться рішуче змінити свій спосіб життя!

— Безперечно. До того ж жодна дієта не допоможе, якщо не поєднувати її з активним рухом. Не відмахуйтесь від загартування, пройдіть курс масажу або освойте самомасаж. Полюбіть велосипедні та піші прогулянки, туризм та інші види активного відпочинку. Дуже важливий також здоровий психологічний клімат у родині й на роботі. Розлучіться з сигаретою. Будьте сильні духом і наполегливі в бажанні бути здоровим!

Розмовляла Юлія ПОТАПЕНКО.

НОВИНИ З ПРОБІРКИ

Брудне повітря — спільник діабету

Задушлива міська атмосфера — серйозна загроза для здоров'я і життя людей, які страждають на захворювання органів дихання і серцево-судинної системи. Але, як показали дослідники з Гарвардської школи громадського здоров'я у Бостоні (США), особливо небезпечний її вплив на людей, хворих на цукровий діабет.

Майже десять років вчені перевіряли цю гіпотезу. За цей час було вивчено історії хвороб пацієнтів з чотирьох міст США. Водночас проводився щоденний контроль хімічного складу повітря. Аналіз результатів показав, що в періоди найбільшої концентрації твердих часточок (простіше кажучи, диму чи смогу) «сердечників» до лікарень зверталося на 25—30% більше, а хворих на цукровий діабет — майже вдвічі більше.

Учені припускають, що найдрібніші часточки можуть відкладатися в легенях та ініціювати запальну реакцію. У результаті підвищується артеріальний тиск і згортання крові, що сприяє утворенню тромбів і може спричинити інфаркт.

Поросята-клони: не тільки м'ясо, а й донори

Цілком можливо, що в найближчі кілька років поставлять на потік пересадку органів свиней людям і тим самим розв'яжуть проблему нестачі донорських органів для трансплантації. Річ у тім, що вчені з британської біофармацевтичної компанії «Пі-Пі-Ел Терап'ютікс» шляхом клонування вивели новий вид поросят, в яких відсутні гени, що перешкоджають сумісності клітин тварин з людським організмом.

Є два різновиди «непримиримого» гена. Взимку цього року в лабораторії компанії вже народилися п'ять клонованих поросят лише з одним із них. Влітку у Блексбурзі (США) на світ з'явилося п'ятеро поросят без обох різновидів гена відторгнення. Щоправда, один із новонароджених клонів помер з невідомих причин.

Заяву про це відкриття фірма зробила на фондовій біржі, після чого вартість акцій компанії вмить підвищилася. Вчені із «Пі-Пі-Ел Терап'ютікс» планують проводити клінічні випробування, а до 2006 року — ввести в медичну практику операції з трансплантації органів клонованих поросят людям. Спочатку вчені випробують нирки. Якщо все пройде успішно, справа дійде до серця і легенів. Нині щороку проводять близько 45 тисяч операцій з пересадки органів. Завдяки використанню органів генетично змінених свиней, ця цифра до 2010 року може збільшитися вдесятеро.

Але інші вчені не поспішають радіти з приводу відкриття колег. На думку багатьох, виникає ціла низка етичних і практичних проблем. Крім того, стурбованість наукового світу викликав той факт, що компанія «Пі-Пі-Ел Терап'ютікс» оголосила про своє досягнення не в якомусь науковому журналі, а на фондовій біржі, **повідомляє Градусник. ру.**

ЖИТТЯ ЗІ СНІДом

Коли лікар боїться хворого

Якось у колі журналістів почула історію про юнака, який помер у лікарні від звичайного апендициту. Хлопцеві була потрібна термінова операція, але коли з'ясувалося, що він ВІЛ-позитивний, черговий хірург відмовився оперувати. Хлопець помер не від СНІДу, а від того, що не одержав вчасної допомоги...

Випадки, коли медичні працівники відмовляються лікувати ВІЛ-інфікованих, на жаль, непоодинокі. Серед тих, кого хвороба торкнулася безпосередньо, такий стан речей сіє зневіру й розпач. Це свідчення того, що суспільство досі не позбулося страху перед інфекцією, від якої, зрештою, можна і треба вберегтися. Хоча, здається, саме лікарі мають найкраще розуміти проблему, і з професійної, і з етичної точки зору.

До речі, а чи подбала держава про соціальний захист медичних працівників у зв'язку з поширенням епідемії ВІЛ/СНІДу? Так, прийнято Закон України «Про запобігання захворюванню на синдром набутого імунодефіциту (СНІД) та соціальний захист населення» та IV Національну програму профілактики ВІЛ-інфекції/СНІДу на 2001—2003 роки. Відомо також, що напередодні 2002 року згідно з цією програмою, у всі профілактично-лікувальні заклади країни надійшли препарати для проведення медичним працівникам у разі потреби екстреної профілактики випадків інфікування ВІЛ.

Начальник управління з питань ВІЛ/СНІДу МОЗ України Сергій Філіпович запевнив, що є «спеціальна система захисту медичних працівників, і за забезпеченням безпеки ведеться суворий контроль». За його словами, в Україні не зафіксовано жодного випадку інфікування медиків під час виконання ними службових обов'язків. Хоча, зазначив Сергій Анатолійович, ризик у цій професії є.

Безперечно, забезпечення медичних працівників засобами індивідуального захисту має бути справою честі держави. Але: коли державних коштів не вистачає і в багатьох випадках фінансування здійснюється за рахунок куцих обласних бюджетів, страх лікаря перед тим, що в разі нагальної потреби він не матиме надійного захисту, — непереборний. А це, в свою чергу, призводить до...

Ми повертаємося до початку розмови, і висновки кожен для себе зробить сам.

Наталя БОДНАРЧУК (УНІАН).

Фонендоскоп і рожевий заєць

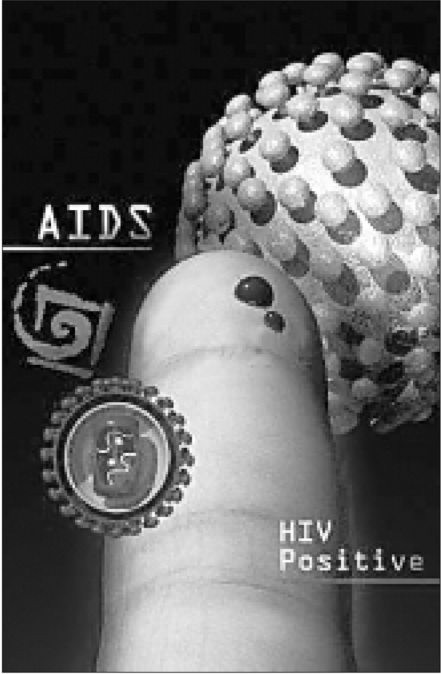
В інфекційному відділенні Київської міської клінічної лікарні № 1 нас зустріла маленька весела дівчинка з великим синцем на чолі. Надійці стало цікаво, хто ж то прийшов у гості, от і вибігла перевірити й познайомитися. «Непосидюча — жахливо, все має знати, бігає, пустує, он якого красеня недавно набила», — сказав хтось із медперсоналу.

Лікарня — Надійчин дім, адже майже все своє життя вона провела тут. Коли її недавно забрали у дитячий будинок, вона там на свій дитячий манер страйкувала: сіла на стільчика і відмовлялася встати, поки її не повернуть до рідних. Та не батьків. Їх Надя не знає: дівчинку народила ВІЛ-позитивна жінка, яка відмовлялася від дитини ще у пологовому будинку. У свої три роки Надійка хвора на СНІД, у неї вже важка стадія (по-медичному категорія «С»). Своєю сім'єю дівчинка вважає персонал інфекційного відділення МДКЛ № 1.

Улюблені іграшки: ручки і фонендоскоп, а от м'яке рожеве зайченя зацікавленості не викликає. І це не дивно, адже дівчинка добре знає, для чого потрібні речі, які вона щодня бачить в руках «своєї родини», а для чого ця рожева штука — не розуміє.

Не так давно КМДКЛ №1 отримала тритерапію на трьох дітей. А Надійка — шанс на життя, продовжити яке їй допоможуть ці антиретровірусні препарати.

Ми прощалися з персоналом лікарні. Дівчинка, досхочу напустувавшись, мирно спала і, як нам здалося, бачила рожеві сни. Сподіваємося, що Надійка дочекається потрібних медикаментів, які дадуть їй змогу з часом зрозуміти, який барвистий світ за стінами лікарні.

Юлія АРТАМОЩЕНКО (УНІАН).

Подаруйте коханим... тепло соняшників

Соняшники відцвітають... Красуня-осінь не любить запахів і барв літа, тому нищить усе, що нагадує про її суперницю, а соняшник не любить особливо, бо він схожий на сонце — яскраве, жовте і щедре. Ірина й Олександр Першини переживають двояке почуття: сумують, прощаючись з красою своїх соняшників, і радіють, що минуле літо ще на один рік наблизило їх до мети. Ірина і Олександр — селекціонери, а соняшники — їхня пристрасть.

У квіткових салонах дедалі частіше почали з'являтися декоративні соняшники, викликаючи інколи не лише цікавість покупців, а й відверте їхнє здивування, що це — квіти і з них можна складати букети? Так, любі мої. Це квіти, і букети з них просто унікальні, бо унікальна сама квітка. Хто знає, як ми поставилися б до цієї квітки зараз, якби 150 років тому один воронезький мужик не побачив соняшник, якого мутація зробила особливо великим і не схожим на своїх родичів, і не додумався із насіння цієї оранжерейної культури вичавити олію. Продукт вийшов дуже приємний на смак і гарної якості. Ось з того часу й почалася історія соняшника як олійної рослини. Щоправда, на Заході соняшникову олію як продукт харчування не дуже люблять досі, віддаючи перевагу соєвій, кукурудзяній, пальмовій і головному «королю» олій — оливковій. Втім, картоплю також спочатку вирощували як декоративну рослину. Пам'ятаєте, Колумб привіз із Америки до Європи цілий ботанічний сад: томати, кукурудзу, соняшник, картоплю і багато чого іншого. Європейці таких культур не знали і знайшли їм своє застосування. Квітами картоплі, приміром, прикрашали одяг, головні убори, зачіски. І так тривало майже 350 років. Доти, доки не знайшовся розумник, який зробив усе це продуктами харчування людини. Такі само метаморфози сталися і з соняшником.

Подружжя Першиних зацікавилося цією рослиною багато років тому. Коли займалися науковою роботою в Інституті олійних культур Української академії аграрних наук. Ірина навіть збиралася захистити кандидатську дисертацію з селекції декоративного соняшнику, хоча колеги і відмовляли її від такого кроку. Мовляв, є й перспективніші теми. Розуміли так: якщо рослина не належить до розряду їжі, то не варто й витрачати на неї сили й час. Але наполегливість Ірини була така велика, що її наукові керівники погодилися: добре, захищайся, а там видно буде.

Початок селекційній роботі поклала колекція насіння декоративного соняшнику, яку подружжя збирало десять років. Без неї селекціонерові не обійтися. Як художник збирає палітру фарб, так Першини збирали свою базу генів соняшнику. Підготовча робота проходила у важких умовах галапуючої інфляції. Тривалий час Першини сиділи без зарплати, але роботу не припинили. Створювали свої сорти цієї квітки і вірили: коли вона стане найпопулярнішою, тоді їхня праця буде затребувана.

Ірині й Олександрові пощастило в тому сенсі, що незабаром вони отримали пропозицію із заманливими перспективами з Луганська. Там створювали перший (і поки що єдиний) приватний інститут селекцій та технологій. Ірині запропонували завідувати лабораторією селекції декоративного соняшнику, а Олександрові — — очолити відділ селекції. Подружжя отримало можливість працювати над своїм проектом. Вони переїхали із Запоріжжя до Луганська.

Уже на новому місці запатентовано чотири сорти декоративного соняшнику, створено десятки нових, які нині доводяться до завершальної стадії. І треба сказати, що всі вони не гірші за європейські зразки, а за деякими параметрами і особливостями навіть переважають їх. На це звернула увагу велика голландська фірма, відома в світі як виробник насіння овочів і квітів. Розробки Першиних були такі цікаві, що компанія ухвалила рішення створити всі умови луганським ученим, аби прискорити їхню селекційну роботу стосовно декоративних соняшників. Пропозиція була з розряду тих, про які можна лише мріяти. Спеціально для висівання насіння, виведеного Іриною та Олександром, в Танзанії орендували землі. Чому саме в Танзанії? Тому що за рік тут можна отримати два покоління соняшнику, тоді як в Україні на це пішло б щонайменше років три. І тому, що в цій країні соняхи не вирощують і це дає змогу домогтися чистоти сорту. Ірина не змогла поїхати через сімейні обставини, а Олександру довелося попрацювати за умов тропіків. Частина матеріалу Першиних, схрещена з голландським, дала чудові результати. Нині цю роботу наші вчені продовжують уже в Луганську. Представник компанії нещодавно побував на ділянках декоративного соняшнику, орендованих в різних районах області, і залишився задоволений.

Ірина серед своїх квітів

А тепер про сам соняшник. Про те, який незвичний букет із цих квітів, словами розповісти важко. Його треба бачити, тримати в руках, відчувати як реальність квітковий пилок на губах. Утім, що стосується пилку, то тут припустилися неточності, бо цієї властивості декоративний соняшник Першиних не має. Із цього випливає, що для людей, які страждають на алергію, він цілком безпечний. Квітка не вимастить обличчя, коли її нюхаєш, і не залишить слідів на ділових паперах, якщо стоїть на робочому столі. А тепер уявіть собі чорний сонях, який на тлі білосніжних родичів видається просто мавром. Та це ж просто шикарно. До речі, ви помітили, коли хочуть підкреслити красу й незвичність квітки, кажуть: «Боже мій, та вона як штучна!». І навпаки рукотворну красу заведено порівнювати з живою. Якщо користуватися такими критеріями оцінки, то соняшники Першиних такі незвичайні, що іноді їх порівнюють зі штучними. Може, таке порівняння і не дуже вдале, але якщо вже це стало доказом вищого ступеню захоплення, то хай буде так.

До речі, в московських салонах одна квітка соняха коштує 60 російських рублів. У фітосалонах Києва за декоративний соняшник можна заплатити 10—13 гривень. Цей «шматочок сонця» дуже важко торує собі дорогу на український квітковий ринок. Наші люди уперто не хочуть бачити в ньому декоративну культуру. Першини беруться довести оригінальність соняшника як квітки, тому роботу не припиняють. Ірина, приміром, намагається створити соняшник, який буде схожий на лісовий піон — листочки бордові, а серединка яскравожовта. У неї виходить. Чоловічу квітку вже створено, але батьківський матеріал не продається, отож треба створювати жіночий з таким само яскраво-жовтим дінцем. Причому стерильним. До відома: щоб вивести новий сорт соняшнику, потрібно 5—7 років. Причому за дуже успішного збігу обставин. Як, наприклад, вийшло з Танзанією.

Першини лише нинішнього року почали продавати насіння своїх соняшників. Про бізнес казати рано. Щоб отримати 10 кг насіння, треба вкласти чимало коштів, а саме їх і немає. В умовах України, де соняшники ростуть на кожному кроці, потрібні групові ізолятори. Простіше кажучи, плантації різних сортів декоративного соняшнику треба накрити спеціальним ковпаком, під який навіть комар не проб'ється... Або ж поїхати до Танзанії, що набагато краще. Тоді сорт буде чистий. Після дозрівання насіння його потрібно вручну обмолотити, почистити. Одне слово, робота дуже копітка. Але перспективу має гарну. За інформацією Першиних, селекцією декоративного соняшнику нині займаються багато селекційних закладів України, тож конкуренція уже почалася.

...На моєму робочому столі вже тиждень стоїть чудовий букет соняхів. Його принесли Ірина й Олександр. Рецепт тривалого життя квітів простий: додайте кілька крапель «Білизни» або дві таблетки аспірину. І наостанок порада Першиних: подаруйте своїм коханим соняшники.

■ ■ ■

Початок селекційній роботі поклала колекція насіння декоративного соняшнику, яку подружжя збирало десять років.

■

Алла АНТИПОВА.
Луганська область.

ВІСТІ З ХАРКІВЩИНИ

Трагедія в небі

У Харківській області загинув пілот мотодельтаплана. Мешканець Феодосії, що прибув на Харківщину на заробітки, виконував пробний політ над полем одного із сільгосппідприємств. За фактом аварії порушено кримінальну справу.

Слідство розглядає дві версії — технічні несправності, що їх пілот не спромігся усунути самотужки, і турбулетність, тобто повітряне завихрення. Як стало відомо прокуратурі, загиблого пілота ще в травні було позбавлено ліцензії на польоти через незадовільний технічний стан апарата.

Попри поширену думку про безпечність надлегких літальних апаратів, у Харківському регіоні це вже третя аварія за останній час.

У новий навчальний рік з новими стипендіями

Облдержадміністрація заснувала на новий навчальний рік майже п'ятдесят іменних стипендій кращим студентам вищих навчальних закладів та молодим ученим, що подають надії.

За словами начальника головного управління освіти та науки Людмили Бєлової, студенти-стипендіати щомісяця отримуватимуть по 150 гривень, а молоді вчені — по 200.

До харківських вузів нинішнього року на денну форму навчання зараховано 28,7 тисячі осіб. Із них 18,9 тисячі — бюджетники. Студентами стали 237 сиріт, 39 випускників шкіл-інтернатів, 658 осіб, які постраждали внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС, а також 149 інвалідів.

Діти втрачають форму, ДЮСШ — тренерів

Дитячо-юнацькі спортивні школи (ДЮСШ) у першому півріччі 2002 року втратили майже п'ять тисяч вихованців.

За словами начальника управління фізичної культури, спорту та туризму Харківської облдержадміністрації Віктора Христоєва, причина цього — звільнення тренерів, зарплата яких часто становить 180 гривень. На сьогодні 29% тренерів, які тут працюють, не мають спеціальної освіти. Керівники спортивних закладів змушені влітку звільняти тренерів-сумісників. Діти перестають тренуватися в найефективніший для цього час, втрачають форму. На харчування юного спортсмена, який витрачає на двох тренуваннях не менш як чотири-п'ять тисяч кілокалорій на день, виділяють 5,5 гривні.

Вранці — дотації, ввечері — комбайни

Деякі філії знаменитого держпідприємства з випуску спецтехніки «Завод ім. Малишева», що мають самостійні виробництва, найближчим часом фонд Держмайна запропонує до приватизації для залучення інвесторів.

За словами генерального директора підприємства Геннадія Гриценка, ця участь спостигне передусім виробництво комбайнів «Обрій». Однак лише в тому разі, якщо до держбюджету-2003 закладуть кошти, які завод отримає для фінансування їх виробництва.

Старий БТР борозни не зіпсує

Інженери Харківського КБ з машинобудування ім. А. Морозова створили низку нових і модернізували раніше випущені зразки військової техніки. На виставці бойової техніки, присвяченої 75-річчю з часу заснування підприємства, заступник головного конструктора з нового проектування та загального компонування КБ Олександр Веретенников запевнив, що нова техніка не поступається світовим аналогам.

Одну з таких розробок — новий бронетранспортер БТР-ЗУ створено на основі радянського БТР-80. У ньому встановлено новий комплекс озброєнь та силову установку, поліпшено захист. На випуск цієї техніки вже укладено контракт з Об'єднаними Арабськими Еміратами.

«Лампочка» для генералів

Приїзд Міністра оборони України генерала армії Володимира Шкідченка до Інституту ВПС України імені І. Кожедуба розцінено як перше знайомство з проблемами підготовки фахівців для вітчизняних ВПС.

Разом з нещодавно призначеним головнокомандувачем ВПС ЗС України генерал-лейтенантом Ярославом Скальком високий гість відвідав факультети навчального закладу, де ознайомився із системою підготовки та навчання фахівців. Особливу увагу приділив станові тренажерних комплексів, що мають дати курсантам навички управління літальними апаратами.

Однак тренажери, як з'ясувалося, через заборгованість інституту за спожиту електроенергію було під'єднано до живлення лише в день відвідин міністра. Що вже тут казати про реальні нальоти курсантів...

Микола КОСИЙ. ▼

СУСПІЛЬСТВО

«А коли припиниться знущання?»,

або Машини біля під`їзду не ставити. Штраф — молотком по склу

РЕЗОНАНС

«Ви просили відгукнутися з проблеми дотримання прав людини у селах і містечках. Відгукуюсь».

Так почав листа до редакції Микола Нога з Шостки. Він зізнався, що його зачепила «за живе» бездіяльність і беззубість столичної міліції щодо нахабних водіїв, які захопили тротуари і подвір'я. Про це йшлося в статті «З вухами, та не чують» («ГУ» від 21 червня цього року).

«Ми від Києва далеко, тому в нас ситуація ще гірша», — констатує Микола Петрович.

Перед виборами за згодою місцевої влади платну стоянку перенесли від ринку під вікна будинків по вулиці Горького. Мешканці не раз зверталися до виконкому, там обіцяли прибрати «подарунок», але машини як псували нерви і повітря, так і псують. До того ж на першому поверсі одного з будинків влаштували оптовий склад продтоварів, де вдень і вночі вантажать і розвантажують рефрижератори. Дзенькіт тари, ввімкнені двигуни, загазованість, розбиті вщент дороги — з цим неподобством вимушені миритися мешканці прилеглих будинків. А ще з власниками 40 металевих гаражів, встановлених, за твердженням автора листа, без дозволу навколо дитсадка № 15. Влада міста на скарги мешканців відреагувала, пише Нога, так: знайдіть, мовляв, тих власників, а ми вживемо заходів... Про реакцію міліціонерів на численні звернення з приводу явних порушень Правил дорожнього руху на вулицях Микола Петрович не повідомив. Певне, її не було, інакше люди не турбували б місцеву владу і газету Верховної Ради...

Не писали б в усі інстанції, волаючи захистити від свавілля власників автомобілів, і мешканці будинку 20 по вулиці Плеханова в Дніпропетровську. «Після численних скарг місцева влада з 1997 року бореться, схоже, не з порушниками, а з нами», — зазначає в листі до редакції Валентина Чуях, учасник Великої Вітчизняної війни. — Замість вжиття заходів керівництво управління житлового господарства міськради повідомило про... нашу заборгованість».

А вимагають мешканці одного — заборонити власникам авто влаштовувати стоянку на тротуарі і в подвір'ї будинку, в якому новоспечені господарі однієї з квартир без відповідного дозволу роблять перепланування з усіма зрозумілими наслідками.

У черговому листі до голови міста Івана Куличенка мешканці пишуть, що руйнувати є кому, а ремонтувати — нема. Розповідають про засилля безсовісних водіїв, що перегороджують проходи, заставили машинами дитячий майданчик.

«У відповідь отримуємо від комунальників відписки на кшталт: «Надіслано листа в ДАІ про встановлення відповідного знаку на подвір'ї будинку», — зазначає Валентина Андріївна. — А коли припиниться знущання?»

Про це з болем запитують і кияни з вулиць Златоустівської та Героїв Сталінграда. Саме про їхнє «красиве» життя йшлося у згаданому газетному матеріалі. «Що змінилося?» — цікавиться наш читач із Мелітополя Віктор Кучерявий, який мешкає у приватному секторі і, на щастя, не знає проблем з набридливими порушниками ПДР.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Стоянка автомобілів у мікрорайоні «Караваєві дачі» в Києві

Анічогісінько. Автор нещодавно побував на столичних вулицях і ще раз переконався не тільки в беззубості працівників ЖЕКів, правоохоронних органів, а й районної влади. На вулиці Героїв Сталінграда біля платної стоянки, яка не дає спокою мешканцям будинків 59, 61, 63, зник відповідний знак про платні послуги. Але машини як ночували там, так і ночують. З їхніх господарів збирають кошти, але жодних умов (огорожа, освітлення, розмітка тощо) так і не створено.

— У чиїх кишенях осідають незаконні збори **(дивіться відповідь п. Ламбуцького. — Авт.)**, з ким спритний господар ділиться легкою наживою? — це давно цікавить усіх киян, поблизу будинків яких відкрито платні майданчики.

До слова, хіба про них не знають пронозливі податківці? Чи пожежники з санітарними лікарями? Чи екологи, які часом надто гучно кричать про свою безкомпромісну боротьбу за чистоту довкілля... Хто з них бодай поставив питання руба про безладдя в зонах незаконного паркування на вулицях столиці чи тієї самої Шостки? Мовчать! Вибачте за здоровий інтерес: скільки коштує те мовчання?!

Депутати Київради мають намір прийняти рішення про примусову евакуацію та блокування коліс автомобілів, власники яких порушують правила руху чи парковки. Та вже сьогодні можна передбачити, хто насправді постраждає. Авто грошовитих навряд чи чіпатимуть (ті враз відкупляться), а ось нуждені, що не мають ні місця на автостоянках, ні гаражів, попобігають за міліціонерами, пооббивають пороги начальства, щоб забрати свого четвероногого коня після його евакуації... І вимушені будуть ті «коні» шукати стійла на платних стоянках, забезпечуючи тим самим сніданки з маслом-ікрою аморальним збирачам «податків».

Та ті здирники, вочевидь, не знають, як мешканці-страждальці можуть одномоментно навести порядок, якщо терпець увірветься. Я знаю три випадки, коли власники десятка машин не змогли виїхати з так званих платних стоянок. Вночі їхніх «коней» так побили (до того ж фактично на очах «охоронця» — збирача гривень, який не наважився чинити опір), що вони не змогли «піднятися» без техдопомоги.

А скільки пляшок, банок з фарбою летить з вікон на авто, що годинами кличуть господаря сигналізацією... Характерна деталь: ніхто з постраждалих не побіг в міліцію... Бо там нічим не допоможуть.

ВУЗЛИК НА ПАМ'ЯТЬ

Чи знаєте ви, що...

■ Відстань від платних автостоянок і гаражів до житлових будинків (шкіл, лікарень) залежить від кількості машино-місць.

■ До десяти машин можна паркувати не ближче, ніж за 10 м від будинку (СТО на стільки ж авто — на 5 м далі; до 50 машин — 15 м; 100 — 25 м).

■ Понад 300 автомобілів не можна ставити на визначеній відстані до школи; для лікарень норма 50 авто на відстані 50 м.

■ Ви можете запросити працівників СЕС (за власний кошт) для вимірювання рівня шуму і загазованості. Якщо він не відповідає санітарним нормам, сміливо розпочинайте боротьбу з паркінгом, що створює дискомфорт.

■ На тротуарі, що зайнято чотириколісними, для пересування пішоходів має залишатися не менш як два метри.

■ В одній лише столиці зареєстровано понад 500 тисяч автотранспортних засобів.

■ Щороку парк збільшується на 30—35 тисяч одиниць.

Усміхніться!

Зупиняє даішник «нового українця».
— Так, пив? Давай-но, дихни у трубку!
«Новий українець» дає йому сотню.
— Так. Дихни-но ще раз!
Водій дає йому ще півсотні:
— Слабо дихаєш. Дихни, як першого разу.

***

— Коли ви помітили, що у вас вкрали автомобіль?

— Учора ввечері. Виходжу з ресторану, відчиняю дверцята, сідаю за кермо, хочу їхати, дивлюся — а машини немає!

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

«Цеглини» на дорогах

ДУМКИ ВГОЛОС

Одного разу, набравшись сміливості та нахабства, підійшов я до майора ДАІ і запропонував проїхатися вулицями столиці.

Пояснив, що не заради марної цікавості відриваю офіцера від прямих обов'язків. Мав я конкретну мету: зафіксувати дорожні знаки, встановлені, на мій погляд, безпідставно. На догоду комусь чи заради користі.

Майор, уважно вивчивши моє посвідчення, поспіхом і нервово відмовився: мовляв, звертайтеся до начальства.

Користуючись нагодою, звертаюся до керівництва столичного УДАІ і прошу організувати щось на кшталт «совдепівського» рейду столицею з вищезазначеною метою...

А поки що запрошую тебе, читачу, зробити півгодинну екскурсію найближчими вулицями.

Отже, їдемо проспектом Радянської України. Щоб повернути наліво, до будинку, в якому ви мешкаєте, треба проїхати до кінця трирядної дороги і там розвернутися. Чому це, власне, господарі шляхів не здогадалися перервати подвійну лінію у потрібних місцях? А що, запитує, в свою чергу, працівник ДАІ, наш брат робитиме? Адже нині біля будинку № 32 він ставить машину за кущами і «контролює», покурюючи, ситуацію. Дивись, то один повернув, то другий. А перерви і смуги...

Непотрібний і цілком необгрунтований, на думку знайомих водіїв, знак «Поворот ліворуч заборонено» стоїть на проспекті Свободи. А на Межевій, куди й заборонено поворот, не раз бачив людину із жезлом. Водій-порушник наївно цікавиться у нього, чому широка і добре заасфальтована вулиця раптом перетворилася на дорогу з одностороннім рухом? Сержант, який оформлює протокол, на це лише лукаво посміхається... І строчить документ до суду.

На вулиці Копиловській з боку Сирецької роками стоїть знак «В'їзд заборонено». Запитую у старшини міліції: чому? На вулиці, відповідає, розташовано дві школи. Ось на прохання дирекцій й обмежили рух транспорту.

Але чому не знімають «цеглину» на час літніх канікул? Та й до школи діти у переважній більшості ходять дворами. Знаю це не з розмов.

Знак «В'їзд заборонено» висить і на початку Петропавлівської вулиці. Навіщо? А на вулиці Шамриля обмежено швидкість руху транспорту до 40 кілометрів. Яка причина? І чому знак стоїть на півдорозі і в одному напрямку?

Таке враження, що одного разу поставивши заборонні знаки (на прохання, за вказівкою?), дорожня служба геть забуває про них. Ну, а співробітники ДАІ що? Чому вони мовчать, коли бачать і знають, що обстановка і ситуація на дорозі дають змогу ці знаки зняти? Однак вони завжди знайдуть пояснення та виправдання будь-якому «потолочному», тобто волюнтаристському рішенню. Бо є в тому, не приховуватимемо, їхній прямий зиск. Та й працювати спокійніше, якщо навколо самі «цеглини». Це моя думка.

Редакція готова оприлюднити позицію опонентів. А ще ми чекаємо на відгуки від водіїв, які вважають, що встановлені знаки на шляхах їхніх міст чи селищ, м'яко кажучи, не відповідають дорожній обстановці.

І. І.

Перевіркою з виїздом установлено...

НАМ ВІДПОВІДАЮТЬ

За дорученням Київської міськдержадміністрації відповідними службами КП «Київпастранс» перевірено факти, викладені в статті «З вухами, та не чують», опублікованій в газеті «Голос України».

Перевіркою з виїздом за вказаними адресами встановлено таке.

На вулиці Златоустівській, 44/22 є кілька дорожніх знаків, які забороняють зупинку та стоянку транспорту, а поблизу облаштовано чотири автостоянки, що спроможні вмістити велику кількість транспортних засобів. Але власники автомобілів, що прибувають до посольства Німеччини, не бажають користуватися платними автостоянками, а паркуються під заборонними знаками.

З цього приводу до ГУ МВС України в Києві направлено листа стосовно наведення порядку в паркуванні транспортних засобів у зазначеній зоні.

Окрім того, внесено пропозиції до Київради про встановлення додаткових санкцій до водіїв-порушників правил паркування, зокрема примусова евакуація та блокування коліс автомобілів, водії яких порушують Правила дорожнього руху і правила паркування.

Перевіркою встановлено, що паркування автомобілів на вулиці Героїв Сталінграда, 59, 61 та 63 здійснює ТОВ «Магнум-М» з дозволу колишньої Мінської райдержадміністрації з порушенням розпорядження КМДА від 15.09.97 р. № 1423 п.3, яке передбачає, що парковку та справляння зборів за паркування може здійснювати тільки служба «Київпарксервіс» КП «Київпастранс». Згідно з розпорядженням КМДА від 11.06.01 р. № 1158 «Про затвердження переліку платних місць паркування у м. Києві», вул. Героїв Сталінграда до цього переліку не входить.

Матеріали про дотримання законності та припинення зазначеної практики направлено КП «Київпастранс» до Оболонської райдержадміністрації, в Оболонське РУ ГУ МВС України у Києві та податкову інспекцію Оболонського району.

Микола ЛАМБУЦЬКИЙ,
генеральний директор КП «Київпастранс».

ВІД РЕДАКЦІЇ. ***Маємо намір опублікувати відповіді з Оболонської райдержадміністрації й інших служб, причетних до наведення порядку біля згаданих будинків. А від пана Ламбуцького чекаємо інформацію про зміни, які ще не відбулися, але, сподіваємося, відбудуться на вул. Героїв Сталінграда.***

«Не махайте руками на пасіці!»
(До 90–річчя від дня народження Федора Маківчука)

Нещадно «рубаючи» розтягнуті, водянисті фейлетони, головний редактор «Перцю» любив повторювати:

— Довге й нудне, як собача пісня! Про все можна сказати на чотирьох сторінках машинопису. Скоротіть.

І сам неухильно дотримувався цього правила. Його «Здоровенькі були!» — відкриті листи, адресовані малосимпатичним конкретним особам, були лаконічними і сповненими вбивчого сарказму.

Його гострого язика побоювалися і там, у «великій хаті»

Журнал двічі на місяць уважно розглядали, читали, перечитували, зачитували до дірок і сміялися й реготали при цьому мільйони прискіпливих читачів. Тираж «Перцю», що невпинно зростав з року в рік, незважаючи на передплатні ліміти (а були ж такі!), в середині 80-х становив 3 мільйони 350 тисяч примірників. Перемножте цю цифру на кількість членів кожної сім'ї, додайте близьких родичів і сусідів (бо й тоді не всі мали змогу передплачувати все, що хотілося), відвідувачів бібліотек, перукарень, кінотеатрів тощо, де «Перець» завжди лежав на столиках, — і ви матимете хай приблизну, але аж ніяк не занижену цифру його читачів, яка набагато перевищувала 10 мільйонів!

Бувало, доводилося Маківчукові сідати в машину і їхати на вулицю Орджонікідзе (нині — Банкову), де містилося ЦК КПУ, — доводити, що він не верблюд.

— А чи далеко це ви розігналися, Федоре Юрійовичу? — бувало, запитували його в таких випадках колеги-літератори при зустрічі біля Будинку письменників, який теж розташовано на цій вулиці.

— Та, — відмахувався він. — У велику хату. Секу несу. Битимуть...

«Били» його тоді, коли «Перець» на всю першу сторінку обкладинки дав малюнок із зображенням міліцейської будки, яку намагаються перевернути двоє п'яних хуліганів, а переляканий міліціонер виглядає з будки і просить: «Хлопці, не валяйте дурня...».

«Били» й тоді, коли він посмів надрукувати фейлетон Григорія Безбородька «Піанісімо!» про те, як секретар Чернігівського міськкому партії «на шарика» взяв з музичної фабрики для своєї дочки новесеньке піаніно, навзамін віддавши своє, пошарпане, яке тут же підсунули одному роботязі замість нового... І коли з'явився сторінковий фейлетон про махінації голови однієї облспоживспілки, який забезпечував дефіцитом усю обласну та ще й київську еліту. І коли...

Одне слово, не раз і не двічі упродовж сорока років доводилося Маківчукові підставляти оте саме місце, хоча, правду кажучи, на хлопчика для биття він найменше був схожий: його гострого язика побоювалися і там, у «великій хаті».

Ви що, справді вважаєте, що наш Микита Сергійович — балабон?.. Я так не вважаю!

Якось надрукував «Перець» вірш Степана Олійника «Балабон їде за кордон», та ще й з малюнком: опецькуватий, лисуватий — викапаний Микита Хрущов! А саме він тоді був генсеком. Звичайно, друкуючи того вірша, ніхто нічого такого навіть і в думці не мав — просто художник *так* собі уявив того героя, а схожість із *самим* була чисто випадковою. Але чиєсь пильне око помітило! І — «просигналізувало». І постав Ф. Ю. «на килимі» перед ясні очі одного з секретарів ЦК.

— Це щ-що таке? — засичав той. — Що ви собі дозволяєте?! Та ви знаєте, з ким жартуєте?! Та ви... Та я... Та ми вас!..

А Маківчук глянув на нього спокійно й каже:

— Ім'ярек Батькович, ви що, справді вважаєте, що наш Микита Сергійович — балабон?.. Я, наприклад, так не вважаю!

Ідеологічний цербер аж поперхнувся з несподіванки:

— Та ну вас!!! Ідіть!

Таких випадків можна навести багато.

Той недарма, коли на якійсь нараді один із міністрів почав скаржитися на пресу — мовляв, ті журналісти тільки те й знають, що вишукувати негативи, — головуючий зробив йому застереження:

— А я на вашому місці, товаришу міністре, не махав би руками на пасіці: он сидить головний редактор «Перцю»!

Федір Маківчук казав:

— Нас звинувачують у дрібнотем'ї. Ширше, мовляв, треба брати, глибше копати. А то ви все пишете про поламані містки, непрацюючі лазні та недіючі клуби. А я не уявляю собі розвиненого соціалізму, коли людина по півроку не має можливості помитися в лазні! Коли вона не може пройти по вулиці, не загрузнувши по коліна в грязюці! Коли їй нема куди піти ввечері і у неї в хаті не працює радіоточка!

«Ми не опудала», — любив повторювати Ф. Ю.

Як казали латиняни: розумному досить. Усі шалені «успіхи» розвиненого соціалізму, про які не втомлювалася дудніти офіційна пропаганда, перекреслювалися отими поламаними містками, розбитими дорогами, зруйнованими лазнями, холодними батареями у квартирах, брудними буфетами, неопалюваними клубами, недіючими бібліотеками, підгнилими радіо- та електроопорами, хамуватими чиновниками, убогими магазинчиками, до яких тижнями не завозився хліб і в навантаження до кілограма дефіцитної гречки нав'язувалося кіло гнилого оселедця... Й тисячами подібних «дрібниць», про які писали в кожному номері «Перцю»!

А скільки виводилося на чисту воду містечкових бурбонів — тих же голів колгоспів, споживспілок, директорів підприємств, торговельних баз, котрі, підмазуючи вище начальство хабарами, на ввіреній їм території розпоряджалися як середньовічні князьки у власних маєтках! Головний редактор не давав нам спокою: «Ви коли останній раз були у відрядженні? Де фейлетон?» І коли матеріал було написано поспіхом, рішуче повертав на доробку. І навпаки, щоразу радів, як дитина, підписуючи до друку вдалий матеріал: «Я вам хочу потиснути руку за гарний фейлетон!» Така похвала злітала з його уст, правда, дуже нечасто і, може, саме тому й запам'ятовувалася на все життя.

За виступами «Перцю» летіли з посад і районні керівники, й функціонери вищого рангу. Проте це не було самоціллю. «Ми не опудала, — любив повторювати Ф. Ю. — З сатирою треба поводитися обережно. Краще приїхати з відрядження «яловим», аніж незаслужено образити людину». А скільки принижених, ображених, обійдених у своїх правах людей завдяки «Перцю» отримали належні їм пенсії, квартири, санаторні путівки, інвалідні візки, робочі місця, відновили своє чесне ім'я! Жодного листа редакція не залишала без уваги: якщо не друкували, то посилали на вжиття заходів. А потім повідомляли: «Дали перцю!», «Перець» допоміг», «Перцю» відповідають» абощо... Система все-таки боялася гласності. Тому до «Перцю» йшли як до останньої інстанції: «Послухайте, а ви в міністерство зверталися?» — «Уже зверталися, безрезультатно. І в міністерство, і в Раду Міністрів... Оце коли й ви не допоможете, то тоді вже далі й нікуди йти».

І втручалися, і допомагали. У цьому й крився величний авторитет «Перцю».

Надто боїтеся підставляти оте дорогоцінне місце

Отож коли сьогодні хтось намагається знайти секрет популярності гумористичного видання й шукає його в зображенні голої жіночої натури та інших «прикольчиках», коли хтось каже: видання повинно бути веселим, щоб людина, взявши його до рук, забула всі свої біди і усміхнулася, — мені стає якось не по собі. Коли кажуть: «На виступи преси тепер все одно ніхто не реагує, то й писати фейлетони немає потреби!» — я завжди думаю: а що, якби ці слова, не дай боже, почув Федір Юрійович Маківчук? Та він би спаленів від сорому за сучасних сатириків! Коли я чую такі розумування, мені хочеться відповісти: потреба є, тільки немає у вас, братці, тої сміливості, того вогню священного, того громадянського гніву проти всякої мерзоти, яким палало колись благородне серце головного редактора «Перцю»! Бо надто боїтеся ви підставляти оте дорогоцінне місце, по якому вас можуть побити, і вважаєте за краще займатися безадресними хіханьками-хаханьками про те, про се й ні про що конкретно. Так воно, звісно, безпечніше. Бо сьогодні, чого доброго, не тільки стусана, а ще й кулю в потилицю можна склопотати...

Звичайно, можна. Але ж тоді нічого вам і розводитися про відродження нації, про розбудову незалежної України та про всякі інші геройські матерії. І, тим більше, ставати на котурни і щось там закидати тому, хто чесно робив свою справу. Хай зробить хтось краще. Тож віддаймо шану світлій пам'яті Федора Юрійовича Маківчука — людини щедрої душі і справді унікального редакторського таланту, сподвижника незабутнього Остапа Вишні, а для нас, колишніх його співробітників, — просто Ш е ф а. З великої літери. Після нього у «Перці» так нікого вже більше не називали...

Владислав БОЙКО.

НА ЗДОБУТТЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРЕМІЇ

Здається, наші медики знають, як побороти рак

Клітинна і тканинна трансплантація може викликати революцію в медицині XXI століття. За прогнозами вчених, воно стане століттям реконструктивної медицини. Завдяки клітинній і тканинній трансплантації у III тисячолітті дедалі рідше доведеться вилучати спрацьований або виснажений орган і заміняти його на повноцінний чужий. Здебільшого для відновлення органів і тканин буде достатньо локального введення клітин, здатних замінювати функцію ушкоджених клітин, або клітин, які загинули, і стимулювати ресурси власного організму. Особливо це стосується юних клітин, отриманих з ембріонів і плодів. Вони здатні приживлятися в будь-якій частині організму, бо на їх поверхні слабко розвинуті молекули, відповідальні за пізнання і знищення всього «чужого». Особливі перспективи пов'язують із трансплантацією стовбурових клітин, які є родоначальними для всіх типів соматичних клітин, тобто здатні давати початок будь-яким тканинам і органам. З ними вчені всього світу пов'язують надії в лікуванні раку, нервової системи, хвороби Паркінсона, Альцгеймера та ін. Великі перспективи покладають на створення з їх допомогою нових органів, здатних заміняти ушкоджені або застарілі. Загалом стовбурні клітини — це новітня революція в медицині.

З огляду на це стає очевидним, що країни, які першими розроблять технологію одержання і кріоконсервування (заморожування) стовбурових клітин, створять низькотемпературні банки цих клітин і укоренять їх у клінічну практику, лідируватимуть у тривалості і якості життя свого народу. Розвиток високих технологій одержання суспензій стовбурових клітин, створення їх запасу в кількості, достатній для потреб практичної медицини, потребує глибоких фундаментальних досліджень, сучасної матеріальної бази, виховання кваліфікованих наукових кадрів. Кріобіологія — наука про дію холоду на біологічні об'єкти — є обов'язковою складовою клітинної трансплантації. Це пов'язано з тим, що для використання в клініці слід створити запас нешкідливих (чистих від бактерій і вірусів) живих і сумісних з організмом пацієнта клітин, які на вимогу можуть бути доставлені в будь-який клінічний центр країни. Це може бути зроблено тільки на основі глибокого заморожування, або кріоконсервування, клітинних суспензій. Піонером у галузі клітинної трансплантації в Україні став Інститут проблем кріобіології і кріомедицини НАН України, яким керує академік В. Грищенко. Тут уже багато років ведуть фундаментальні дослідження в галузі кріобіології, клітинної біології, експериментальної і клінічної медицини. На їх основі розроблено методи виділення та зберігання і клітинних суспензій, і фрагментів тканин, збагачених стовбуровими клітинами. Глибокі дослідження на стовбурових клітинах у культурі, яка вирощується, і під час трансплантації лабораторним тваринам стали фундаментальною базою для проведення циклу науково-дослідних робіт. Проведені наукові дослідження висвітлено у 424 статтях, 16 дисертаціях, 28 патентах, 28 методичних рекомендаціях.

Інститут, який тривалий час лідирує в галузі кріобіології клітин і тканин, створив єдиний в Європі низькотемпературний банк ембріоплацентарних тканин з широким набором препаратів. Вони призначені для використання в різних галузях медицини. Цього року деякі провідні країни світу, незважаючи на окремі юридичні обмеження, приступили до завершальної фази клінічних досліджень трансплантації стовбурових кровотворних клітин людини. А в нас, в Україні, низка препаратів, насичених стовбуровими клітинами, розроблених в Інституті проблем кріобіології і кріомедицини НАНУ, вже декілька років проходить великомасштабні дослідження на клінічних базах Києва, Харкова, Полтави, Житомира, Луганська, Криму, Одеси, Вінниці, Дніпропетровська, Донецька... Ці дослідження показують високу ефективність препаратів фетоплацентарного комплексу у лікуванні діабету, хвороб крові й печінки, онкологічних, нейродегенеративних. Нагромаджуються дані про сприятливі ефекти клітинної трансплантації, пов'язаної з поліпшенням психоемоційного стану: зникнення хронічних безсоння і втоми, підвищення статевої функції у чоловіків і жінок, уповільнення старіння та ін.

Співробітники Інституту проблем кріобіології і кріомедицини на чолі з директором, академіком НАН України В. Грищенком у співавторстві з лідерами клітинної трансплантації з Києва та Полтави подали результати своїх фундаментальних досліджень і клінічних випробувань препаратів на здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки. Державна підтримка нового напряму, а саме — присудження Державної премії України дасть можливість реалізувати ті перспективи, які відкриває клітинна трансплантація для лікування різних захворювань, продовження життя людини.

Геннадій МАЦУКА,
директор Інституту молекулярної біології і генетики НАН України, академік Національної академії наук України.

СУСПІЛЬСТВО

Партизанський фронт у стратегії війни

ВИДАННЯ

Нині, в умовах доступу до закритих за радянської доби архівних сховищ, виникла нагальна потреба в переосмисленні багатьох так званих «білих плям», зокрема і цього питання, яке є найдискутованішим у вітчизняній історіографії.

Саме подіям, що відбувалися за лінією фронту в тилу німецьких військ у роки війни, присвячено грунтовну працю «Україна партизанська 1941—1945. Партизанські формування та органи керівництва ними». (Науково-довідкове видання. Редколегія: В. А. Смолій (голова) та ін.; автори-упорядники: В. С. Лозицький (керівник) та ін. — К.: Парламентське видавництво. 2001. — 319 с.). Варто зауважити, що це видання підготовлене винятково на базі архівних документів із фондів радянського партизанського руху, які зберігаються у Центральному державному архіві громадських об'єднань України. Без перебільшення можна стверджувати, що рецензована праця є першою спробою об'єктивно і неупереджено відтворити внесок українських партизанів у розгром німецьких військ.

Книга відкривається об'ємною статтею про партизанів України. У ній наводяться основні дані про початок розгортання партизанського руху, на який покладалося завдання відіграти роль стратегічного чинника в розгромі німецьких військ. У цьому контексті, мабуть, варто було б упорядникам нагадати про причини, що спонукали радянський уряд, військове і політичне керівництво СРСР вдатися до негайного створення партизанських загонів, підпільних організацій, диверсійних груп, які мали перешкоджати швидкому просуванню ворожих армій по радянській території. І це в той час, коли п'ятимільйонна кадрова армія, озброєна тисячами танків, літаків, гармат, поспішно відступала, а точніше, втікала у східному напрямку під ударами німецької армади, кидаючи напризволяще населення, озброєння, техніку, залишаючи ворогові склади з пальним, боєзапасами, продовольством тощо. Сотні тисяч червоноармійців гинули в жорстоких боях з ворожими частинами або потрапляли в полон. Усіх їх без винятку Сталін зарахував до «ворогів народу», забувши, що саме він і його найближче оточення були винуватцями катастрофи.

Чимало уваги автори приділяють висвітленню питання про організацію партизанського руху. Цілком справедливо наголошується, що «для організації широкомасштабного і ефективного партизанського руху ні партійно-радянські, ні військові органи СРСР виявилися фактично не готовими». Чому так сталося і що завадило їм вжити необхідних заходів для створення партизанських загонів та розгортання їх бойової, диверсійної діяльності в перші місяці війни, ми довідуємося зі сторінок рецензованої праці.

Її автори та упорядники об'єктивно і неупереджено показують всі складнощі процесу створення партизанських загонів, розгортання ними збройної та диверсійної діяльності. У світлі нових підходів до показу історичних подій і явищ, відкинувши нав'язані ще радянською історіографією заідеологізовані стереотипи і штампи, вони аналізують офіційні документи ВКП(б) У і КП(б) У, Раднаркому УРСР і СРСР, військових органів, які без урахування складної суспільно-політичної та військової ситуації, ігноруючи елементарні вимоги підпільної боротьби, вимагали масового залучення населення до боротьби за лінією фронту. Здебільшого це призводило до негативних наслідків. Відомі численні приклади, коли чимало людей, навіть з партійно-радянського активу, переходили на бік ворога, виказували місце розташування партизанських загонів, підпільних організацій, конспіративних і явочних квартир, керівників підпільної мережі в містах і селах.

На сторінках праці розглядається діяльність нелегального ЦК КП(б) У, Українського штабу партизанського руху (УШПР), його представництва при військових радах фронтів, а також обласних штабів партизанського руху, на які покладалися обов'язки сприяти успішному розгортанню та піднесенню партизанської боротьби в тилу німецьких військ.

Читачі матимуть повну інформацію про кількість партизанських загонів і з'єднань, результати їх діяльності. Автори акцентують увагу на тому, що велика роль у розхитуванні окупаційного режиму, в підриві тилу військ противника в Україні належала агітаційно-пропагандистській та масово-політичній роботі партизанів серед населення окупованих територій, яка велась у формі розповсюдження друкованої продукції, проведення мітингів, зборів і бесід з мешканцями населених пунктів у зонах діяльності партизанів.

Цікаві роздуми висловлюють автори про ситуацію, що склалася на окупованій території, співпрацю частини місцевого населення з німецькими військами, роль Комуністичної партії у розгортанні партизанського руху опору, кількість учасників партизанського руху, мирних жителів, які їм допомагали у боротьбі з ворогом. Уперше у вітчизняній історіографії вони намагаються з'ясувати, узгодити, уточнити багато питань, які за радянської доби вважалися остаточно і беззастережно дослідженими, не могли піддаватися сумніву чи недовірі, що відповідало партійно-ідеологічним принципам радянської командно-адміністративної системи.

Важливими є ті місця в рецензованій праці, де йдеться про діяльність в тилу німецьких військ Організації українських націоналістів бандерівської та мельниківської фракцій (ОУН(Б) і ОУН(М), Української повстанської армії (УПА), загонів Української народної самооборони (УНО), УПА («Поліська січ») — Української народно-революційної армії (УНРА) Т. Боровця-Бульби. Саме ці формування складали збройні сили українського руху опору, які намагалися використати війну між Німеччиною і СРСР для досягнення власної політичної мети — здобуття і розбудови незалежної України.

Певно, створення і діяльність, зокрема, ОУН та її збройного формування УПА, унікального за своєю суттю чинника, стало тією ланкою історичного процесу, яка забезпечила перманентність національно-визвольного руху українського народу за власну державність. Тому замовчувати чи ігнорувати це важливе історичне явище, як цього вимагають наші громадяни, означає загнати питання у глухий кут, що, в свою чергу, посилить конфронтацію і протистояння між тими, хто визнає Українську повстанську армію воюючою стороною у другій світовій війні, та тими, хто рішуче виступає проти.

Рецензована праця неодмінно зацікавить дослідників партизанського руху, викладачів навчальних закладів різних рівнів, всіх, хто цікавиться історичним минулим своєї країни.

Володимир КУЧЕР,
доктор історичних наук.

ДО ДНЯ ПРАЦІВНИКІВ ЛІСУ

Сильніші від стихії

Розправляють плечі лісові Карпати після минулорічних повеней. У Ясінянському державному лісомисливському господарстві, наприклад, останнім із мостів, яким завдала нищівного удару водна стихія, знову пішли лісовози. А загалом на цій території відремонтовано 13 переправ, майже 20 кілометрів дорожнього полотна, змонтовано 2300 погонних метрів міцних підпірних стінок.

Як добрі господарі, тут заодно взялися і за відродження давнього карпатського промислу —розведення у швидких гірських потічках і річках райдужної форелі. Для цього споруджено 460 погонних метрів річкових перепадів, без яких ця нині рідкісна риба існувати не може.

Однак стихія й досі не відступається від горян. У березні нинішнього року над Карпатами пронісся страшенної сили буревій. Його швидкість часом сягала понад 40 метрів за секунду. У тому ж Ясінянському держлісгоспі він звалив понад 100 тисяч кубічних метрів деревини.

— Одразу, — розповідає директор цього господарства Михайло Сухарюк, — після цього нашестя ми прийняли рішення: заборонити будь-які вирубки в лісі, скасувати видані ліцензії на використання лісосік. І дружно взялися за розробку повалених дерев. Бо це не тільки вітровальна сировина, а й загроза масового розвитку хвороб та шкідників. І від них буває не менше шкоди, ніж від самого буревію.

— А щоб відновити втрачений ліс, — каже Михайло Дмитрович, — взялися за осіннє висадження дерев, хоч це зазвичай роблять навесні. Отож власними саджанцями буде покрито додатково 150 гектарів гірських схилів. А взагалі до кінця року ясінянські лісівники, за словами директора, засадять ялицями, ясенами, ялинами, буком та іншими корінними для цього краю деревами 470 гектарів землі.

Від нашестя стихії, а ще більше — від браконьєрів постраждали й лісові птахи та звірі. Тож і тут вдалися до кардинальних дій: заборонили на декілька років будь-яке полювання.

— Карпати, — каже Михайло Сухарюк, — це не тільки вотчина місцевих жителів. Це багатство, я б сказав, перлина усієї України. І своє завдання бачимо в тому, щоб зберегти цю перлину якомога чистішою й коштовнішою.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.
Закарпатська область.

Не хортами беруть хабарі

В обласній прокуратурі Дніпропетровщини «одкровення» з журналістами сягнули меж «дозволеного».

АКТУАЛЬНО

Правоохоронці з гордістю і почуттям виконаного обов'язку знову більше говорили, власне, про те, що «нині спостерігається стале і постійне, неухильне зниження рівня загальної злочинності». Та несподівано прохопилися, що «в економічній сфері одначе почастішали випадки хабарництва і розбазарювання та корисливого використання державних цінностей і коштів».

Один мені потайки, без права посилатися на нього, розповідав, яким робом «вихопив навмисне зруйнований завод» та скільки дотепер «відстьобує», щоб йому була воля. Інший і не приховує, навіть бажаючих повчає, де, кому та в яких розмірах треба «давати на лапу». Третій, з'ясувалося, процвітає тому, що має надійне «прикриття». А четвертий раптом «збанкрутів», бо більш «круті» нахабно і не боючись законів обчистили його, як липку. То, кажу, борися! Е, заперечує, знав би ти, хто у моїх кривдників у «друзях» ходить — я зі своїми нікчемними зв'язками перед ними шмакодявка...

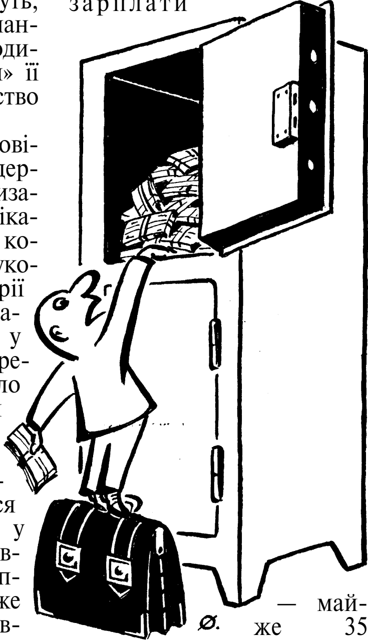
— І беруть же, — додав приречено, — не хортами, як Ляпкін-Тяпкін з гоголівського «Ревізора», тобто, російською мовою кажучи, не борзими собаками, а тільки «зелень» їм подавай!

Утім, ось і достеменні факти, почерпнуті з матеріалів згаданої прес-конференції.

Затримано двох не останніх керівників колись напрочуд удачливого, а нині напівзавмерлого заводу металоконструкцій імені революціонера Бабушкіна. Вони за безцінь збули добряче приміщення заводського дитячого комбінату, зате у власні кишені поклали 40 тисяч доларів «презенту» від вдячних покупців. І до такої міри знахабніли та почувалися безпечно, що — ви в це, мабуть, не повірите — свою фінансову «операцію» проводили, поклавши «завірити» її у... нотаріуса. Але слідство ще триває...

Як і стосовно відповідального працівника державної служби стандартизації, метрології та сертифікації. Того, що очолював комісію з акредитації науково-дослідної лабораторії на Східному гірничо-збагачувальному комбінаті у Жовтих Водах. То за акредитацію — щоб усе було «в ажурі» — зажадали десять тисяч «зелених». Зійшлися на шести тисячах. Та передача обумовленої суми скінчилася несподіваною появою у службовому кабінеті співробітника обласного управління СБУ. І це вже вдруге у Дніпропетровську так «підводять» шановних метрологів. Першого разу спіймали на гарячому заступника їх обласного начальника, коли той тільки сховав у свій робочий кейс 70 тисяч доларів.

Але тепер є сенс докладніше зупинитися на факті, пов'язаному з холдинговою компанією «Павлоградвугілля». В липні на шахті «Ювілейна» сталася трагедія, вибух забрав життя шести гірників і травмував 18. Одна з причин, як хором стверджували керівники шахтарських колективів, — катастрофічна нестача коштів на підтримання в належному стані підземних виробок і техніки безпеки в них. Цього року кредиторська заборгованість компанії сягнула 123 мільйонів гривень, а борги з виплати зарплати

Мал. Василя ФЬОРКА.

— майже 35 мільйонів. Кілька шахт — на межі банкрутства. Хоча Західний Донбас справно виконує і навіть перевиконує намічені програми з видобутку і реалізації вугілля. То куди, спитати б, діваються гроші?

На початку серпня у тихій і непримітній павлоградській кав'ярні «Морячка» під час передачі хабара «застукали» двох керівників підрозділів «Павлоградвугілля», за своїми службовими обов'язками безпосередньо причетних до комерції і збуту палива, і «уповноваженого» посланця однієї приватної фірми з Дніпропетровська. Домовлялися про відвантаження 30 тисяч тонн «чорного золота» — а це 400 залізничних вагонів, на придбання яких фірма «вишукала» 20 тисяч неофіційних доларів готівкою...

Зрозуміло, обласна прокуратура порушила кримінальну справу. І з'ясувала, що в басейні вугілля продавали за «договірними» цінами. І ще. Як тільки «відмінили» сумнозвісні бартерні оборудки, в Західному Донбасі шахти позбавили права самостійно реалізовувати паливо. Створили «Павлоградвугіллязбут», який єдиний і отримав право продавати продукцію. Та виникли черги споживачів. І невдовзі стало відомо, що п'ять гривень за тонну «зверху» — і жодних проблем.

Коли матеріал готувався до друку, уявіть собі, разом з вугільними «босами» спіймали і працівників... Західно-Донбаської податкової інспекції. Вони «в рахунок погашення податкової заборгованості ДХК «Павлоградвугілля» за відверто заниженою ціною продали 66 тисяч тонн палива, завдавши збитків шахтам майже на 700 тисяч гривень. З якого дива такими «щедрими» виявилися податківці?

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.

У НЕДІЛЮ — ДЕНЬ ПРАЦІВНИКІВ ЛІСУ

Жнива...цілий рік

Переможцем Всеукраїнського конкурсу вальників лісу вже втретє став Віталій Костюшко — представник господаря масиву — Тетерівського держлісгоспу. Друге місце посів постійний конкурент Віталія — Михайло Маркович із Закарпаття, третє дісталося Василю Ільїну —представникові «Мотор Січі». Там, виявляється, і пиляти вміють...

Цього року команда України вперше візьме участь в європейських змаганнях вальників лісу, що відбудуться в Шотландії. А тому й згаданий конкурс було максимально наближено до зарубіжного рівня. Скажімо, за умовами конкурсу треба було не просто спиляти дерево за три хвилини, а повалити в чітко визначене самими вальниками місце. За відхилення від встановленого кілочка, інших показників їх позбавляли певної кількості очок. До того ж валили дерева серед інших насаджень, отож треба було не пошкодити їх і, звісно, не травмувати інших заготівельників лісу. А вальник, до речі, одна з найскладніших і травмонебезпечних професій у цій галузі. За рівнем травматизму, за визнанням Державного комітету лісового господарства України, професія вальника лісу посідає друге місце після шахтарів.

Конкурс, організований за рішенням президії Товариства лісівників та Держкомлісгоспу України, проведений серед переможців обласних змагань, мав на меті й відпрацювання фахових навичок та вміння, підвищення престижу цієї професії.

Змагалися учасники у звалюванні дерев 80 й більше років. Що вже віджили своє — досягли своєї стиглості. За цим віковим цензом у них наступає перестійність, ослаблення і поступова загибель. Як кажуть, на пні.

— Тому вчасні вирубки лісу — це вимушений і необхідний процес для створення нових лісів, —наголосив присутній на відкритті конкурсу недавній голова Держкомлісгоспу, а нині народний депутат України Валерій Самоплавський.

До слова, за середнього приросту (за останні чотири роки) 35 млн. кубічних метрів, щорічно заготовлялося від усіх видів рубок у середньому 11,1 млн. кубічних метрів, що становить 33 відсотки щорічного приросту запасів деревини.

... На відміну від сезонних хлібних жнива в лісах протягом року проводять понад 15 тис. вальників. Серед їхніх «комбайнів» — дедалі ширше застосовують вітчизняні бензопили, виготовлені відомими авіамоторобудівниками ВАТ «Мотор Січ». Запорізькі бензопили остаточно витісняють старі моделі МП-5 «Урал» і «Дружба». А де мають більше коштів, закупляють кращі, але значно дорожчі шведські «Хусскварни» і німецькі «Штилі». Але присутній на конкурсі головний інженер з товарів народного вжитку і цивільної продукції цього товариства Анатолій Докутович запевнив учасників, що найближчим часом їхня продукція досягне рівня зарубіжної.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.
Київ—Тетерів—Київ.

На знімках:

підростаюче лісове покоління. Цьогорічні насадження одного із 600 розсадників та тепличних господарств та лісонасіннєвих ділянок і плантацій, де вирощують щороку понад 300 млн. штук стандартного посадкового матеріалу;

біля мікрофона під час відкриття конкурсу **(справа наліво)** Валерій Самоплавський, заступник голови Держкомлісгоспу Юрій Марчук і голова ЦК профспілки працівників лісового господарства України Степан Кривов'язий, головний інженер Тетерівського держлісгоспу Дмитро Гуцуляк;

переможці конкурсу — Віталій Костюшко — представник господаря масиву — Тетерівського держлісгоспу. Друге місце посів постійний конкурент Віталія — Михайло Маркович із Закарпаття, третє дісталося Василю Ільїну — представникові «Мотор Січі»;

фрагменти конкурсу-змагання.

Фото Юрія САМІЛЯКА.

ОГОЛОШЕННЯ

Акціонерне товариство закритого типу **«Промислово-фінансова компанія «Промтехніка»** (м. Полтава) повідомляє про зміни порядку денного загальних зборів акціонерів товариства, які відбудуться 10 жовтня 2002 року о 10.00 за адресою: м. Полтава, вул. Жовтнева, 37.

П.2. Порядку денного викласти в редакції:

«Затвердження статуту товариства в новій редакції»

Далі по тексту:

Збільшення статутного фонду товариства проводиться з метою поповнення його обігових коштів шляхом додаткової емісії акцій. Статутний фонд збільшується до 1500 тисяч грн.

П.5.1. Статуту товариства викласти в такій редакції:

«Статутний фонд товариства становить 1 500 000 грн.»

Випускається додатково 1479 штук простих іменних акцій на загальну суму 1479 тисяч грн. номінальною вартістю 1000 грн.

Акціонери мають переважне право на придбання акцій нової емісії.

Прийом заяв на придбання акцій проводиться з 10 жовтня 2002 року по 15 жовтня 2002 року.

Збитків, пов'язаних зі зміною статутного фонду, не передбачається.

Шановні акціонери!

ЗАТ «Туристичне агентство» «Спорт Лайн Тревел»

повідомляє про скликання чергових зборів акціонерів. Загальні збори відбудуться 22 листопада 2002 р. о 9.00 годині за адресою: м. Київ, вул. Кловський узвіз, б.10 в офісному приміщенні Корпорації «Інфоспорт». Початок реєстрації акціонерів о 8 годині 45 хвилин.

Порядок денний:

1. Поточна діяльність товариства та заходи щодо поліпшення надання послуг в сфері спортивного туризму.
2. Про обрання Спостережної ради товариства.
3. Про обрання Ревізійної комісії товариства.
4. Про підтвердження повноважень Генерального директора товариства. При собі необхідно мати документ, що посвідчує особу (паспорт) чи відповідно оформлене доручення.

Товариство з обмеженою відповідальністю **«Трансгрейн»** код 21029611 оголошує про свою ліквідацію, претензії приймаються протягом двох місяців з дня публікації за адресою: м. Одеса, вул. Греческая, 44 по телефону 34-78-52.

К публикации объявления **ОАО «Импульс»** от 10.08.2002 г. сообщаем дополнения и уточнения к повестке дня общего собрания акционеров ОАО «Импульс».

Открытое акционерное общество «Импульс», код ЕДРПОУ 00496567, юридический адреса: г. Одесса, ул. Боженко, 19, сообщает о созыве общего собрания акционеров 26.09.2002 г. 12 час. по адресу: г. Одесса, ул. Боженко, 19 (актовий зал).

Повестка дня:

1. Отчет председателя правления о результатах финансово-хозяйственной деятельности ОАО «Импульс» в 2001 г.

Докладчик председатель правления Борщ Е. Г.

2. Отчет ревизионной комиссии по итогам финансово-хозяйственной деятельности ОАО «Импульс» в 2001 г. (состояние расчетов с бюджетом, зарплате, отпуску основных средств и др.).

Докладчик председатель ревизионной комиссии Маслова О. В.

3. Реорганизация ОАО «Импульс», рассмотрение предложений: перспективы развития и работы дочерних предприятий, выделения и образования общества с ограниченной ответственностью.

Докладчик коммерческий директор Золотарев Э. А.

Господарський суд Київської області (01033, м. Київ-033, вул. Жилянська,58-Б) порушив справи:

1. № 38/11 б про банкрутство НВФ ТОВ «Сузір'я» м. Тетіїв (09800, Київська область, м. Тетіїв, вул. Пушкіна,45, р/р 26002158 в Тетіївському відділенні № 2885 Ощадного банку України, МФО — 320166, код ЄДРПОУ — 20627830. Розпорядник майна — Пальшин Олександр Юрійович (ліцензія АА 047847).

2. № 71/14 б про банкрутство СВК «Перемога» с. Голодьки Тетіївського району Київської області, р/р 26005199 в Тетіївському відділенні № 2885 Ощадного банку України МФО 320166, код ЄДРПОУ 03755124.

Розпорядник майна — Левкович Олена Кононівна (ліцензія № 047750).

Заяви кредиторів та можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Правління.

Господарським судом Харківської області (61022, м. Харків, площа Свободи,5, Держпром 8 під'їзд) порушено справу № Б-19/70-02, про банкрутство відкритого акціонерного товариства «Коломацьке хлібоприймальне підприємство» (63131, Харківська область, Коломацький р-н, село Шелестові, вул. Свердлова,1, код 23452615, р/р 260043012955 в АКБ «Золоті ворота», м. Харків, МФО 351931).

Розпорядником майна призначено Харкевич-Гончарову Інну Михайлівну (ліцензія серія АА № 250045 від 19.11.01 р., м. Київ, вул. Татарська, 38, кв.11).

Заяви кредиторів до боржника приймається протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Господарським судом Харківської області (61022, м. Харків, площа Свободи,5, Держпром 8 під'їзд) порушено справу № Б-19/69-02, про банкрутство відкритого акціонерного товариства «Зачепилівське хлібоприймальне підприємство» (Харківська область, Зачепилівський р-н, смт. Зачепилівка, р/р 26007278358001 Красноградського ТВБВ ХФКБ «Приватбанк», МФО 351533, код 00956425).

Розпорядником майна призначено Харкевич-Гончарову Інну Михайлівну (ліцензія серія АА № 250045 від 19.11.01 р., м. Київ, вул. Татарська,38, кв.11).

Заяви кредиторів до боржника приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Господарським судом Харківської області (61022, м. Харків, площа Свободи,5, Держпром 8 під'їзд) порушено справу № Б-19/73-02, про банкрутство відкритого акціонерного товариства «Лозівське хлібоприймальне підприємство» (код 00952284, Харківська область, м. Лозова, вул. Красноградська,50, р/р 26006165 Лозівський філіал Акціонерного поштово-пенсійного банку «Аваль», МФО 350396).

Розпорядником майна призначено Харкевич-Гончарову Інну Михайлівну (ліцензія серія АА № 250045 від 19.11.01 р., м. Київ, вул. Татарська,38, кв.11).

Заяви кредиторів до боржника приймається протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

ТОВ «Науково-виробнича фірма «Алком»,

код 21365289. зареєстрована Уманським міськвиконкомом за № 76 ЛТД, повідомляє про свою ліквідацію, згідно з рішенням зборів учасників від 3.06.2002р.

Термін прийняття претензій один місяць.

Согласно постановления Хозяйственного суда Донецкой области № 32/132Б от 29.08.2002 г. ОАО «Металургремонт» м. Харцызск признано банкротом (Донецкая область, г. Харцызск, ул. Филатова, 8).

Ликвидатором назначена Чилимова А. В., лицензия № 250447 серия АА.

ТОВ з іноземними інвестиціями «Бейкер і Макензі (Україна) Лімітед»,

код ЄДРПОУ 30022717 повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом 2-х місяців з дня опублікування оголошення за адресою: Київ-034, вул. Рейтарська, 25, кв. 23.

Господарський суд Київської області (01030, м. Київ, вул. Жилянська, 58-б) порушив провадження по справі № 81/11б-02 про банкрутство ПП «Еста-Плюс» (Київська область, м. Бровари, вул. Київська, 186, р/р 26001000798001 в КБ «Укрінбанк» м. Бориспіль, МФО 321808, ЄДРПОУ №30117764).

Розпорядником майна призначений арбітражний керуючий Монаков Володимир Олексійович (ліцензія № 249649 від 06.11.2001 р.).

Заяви кредиторів і санаторів приймаються у місячний строк з дня опублікування оголошення за адресою: 03110, Київ-110 а/с 16.

Господарський суд Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) Постановою від 02.09.2002 р. визнав банкрутом і ввів ліквідаційну процедуру в провадженні справи № 5/119 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю мале підприємство «Платан» (329240, Миколаївська обл., м. Очаків, вул. Суворова, 20, р/р 260052259, МОД АППБ «Аваль», МФО 326182, код № 20903684).

Ліквідатором призначено Баранцова В. В. (Ліцензія серія АА № 047805 від 12.10.2001 р.).

ПП «Житло-інформ»

код ЄДРПОУ — 31410351 зареєстроване Жовтневою РДА м. Києва повідомляє про свою ліквідацію.

Претензії приймаються за тел. 237 61 60.

ТОВ «Еміграційний центр «ПАРІТЕТ»

(код 30518791), дата реєстрації 20.08.1999 р. за № 14892 змінює свою власну назву на ТОВ «Трансброкбізнес» (код 30518791).

Хозяйственным судом Донецкой области (83048, г. Донецк, ул. Артема, 157) определением от 28.08.02 года № 32/141Б возбуждено дело о банкротстве Частного предприятия «Содружество» (83122, г. Донецк, ул. Артема, 202а/1. Р/С 260030000121 в ДФ АКБ «Славутич» МФО 335667, ОКПО 25094344, ИНН 250943405642, свидетельство 07742096).

Распорядителем имущества назначить Мосину Наталью Ивановну лицензия (№ 047530).

Хозяйственым судом Донецкой области (83048, г. Донецк, ул. Артема, 157) определением от 28.08.02 года № 3/143Б возбуждено дело о банкротстве Государственного торгово-производственного предприятия «Магистраль» (86793, г. Иловайск, ул. Первомайская, 114. Р/счет 2600431685130 в АК ПИБ г. Харцизска, МФО 334345, ОКПО 01101938. Распорядителем имущества назначить Фурсову В. Г. лицензия (№ 250245).

Постановою Господарського суду Івано-Франківської області (76000, м. Івано-Франківськ, вул. Грюндвальська,11) від 16.07.2002 р. по справі № Б-7/224 ВАТ «Калушхімремонт» (77300, м. Калуш, вул. Окружна,1, Івано-Франківської області, код ЄДРПОУ — 04766012, р/р 26007301670207 в Калуському відділенні Промінвестбанку, МФО 336387) порушено справу про банкрутство, введено процедуру розпорядження майном. Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Павликівського Б. М. (ліцензія АА № 250175 від 10.12.2001 р., адреса: 76007. м. Івано-Франківськ, вул. Української дивізії, 4/2, т.(03422)) 7-05-85.

Господарський суд Донецької області (Вул. Артема, 157, м. Донецьк, Україна, 83048) Постановою від 16.02.2000 р. в справі 18/156-Б визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Дослідний завод» м. Краматорськ, Донецької області, П/р 26000301511453 в ПІБ м. Краматорськ МФО 334141 код ЗКПО 24653698, та відкриває ліквідаційну процедуру. Призначений ліквідатором Біліченко Віталій Олександрович, (Ліцензія № 249805 від 19 жовтня 2001) адреса: 84394, м. Краматорськ, вул. Кропивницького, 140.

Претензії приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Господарський суд Кіровоградської області (25022, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29) порушив справу № 14/15 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Лувр-ЛТД», ЗКПО 23685153 (27200, Кіровоградська область, м. Бобринець, вул. Орджонікідзе, 2, р/р 26000435021770 в Бобринецькому ТВБВ № 435 АКБ Укрсоцбанк, МФО 323668). Розпорядник майна Охінченко Сергій Михайлович (25200, м. Кіровоград. вул. Космонавта Попова, 7, кв. 84, ліцензія № 047776).

Вимоги кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Дніпропетровської області, Постановою від 20.08.2002 року у справі № Б 15/4/02 визнав Томаківське райміжгосппідприємство по агропромисловому будівництву «Райагробуд» (р/р 26000013700100 в Томаківському ТБО АППБ «Аваль», МФО 305653, код ЄДРПОУ 03583456. Юридична адреса: 53500, Дніпропетровська область, смт. Томаківка р-н, вул. Міжколгоспбудна, 52) банкрутом і відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Рябчия Сергія Владиславовича (ліцензія АА 047946).

Заяви с кредиторськими вимогами направляти на адресу ліквідатора: 49700, м. Дніпропетровськ, вул. Панікахі, 2, тел. (0562) 65-89-65.

Регіональне Агентство з питань банкрутства в Дніпропетровській області проводить повторні відкриті торги (тендер) з продажу майна підприємства-банкрута —ОДП «Дніпроавтотранс» (справа № Б24/14/30/99). Об'єкт продажу (будівля магазину) розташований за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Стартова,7а.

Початкова ціна об'єкта продажу складає 16000 (шістнадцять тисяч) грн. з ПДВ.

Гарантійні внески учасників тендеру (5% від початкової ціни) перераховується на п/р № 26007006610000 в Укрсіббанку МФО 306856, код ЗКПО 31540566 протягом 10 днів з дня опублікування.

Заявки на участь в тендері приймаються протягом 10 днів з дня опублікування за адресою: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Комсомольська,48, кім. № 8, з 9.00 до 17.00 (крім вихідних). З питань ознайомлення з об'єктом та оформлення участі в тендері звертатися за тел.(056) 744-19-31.

Відкриті торги (тендер) відбудуться 14.10.02 р. о 12.00 за адресою: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Комсомольська,48, кім. № 8.

Господарським судом Дніпропетровської області (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева,1-а) за заявою Комерційного акціонерного банку «Слов'янський» порушено справу № Б 15/119/02 про банкрутство Приватної фірми «Делла-Інвест» (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Коцюбинського,12, код ЄДРПОУ 20231167, п/р № 26006104656001в КБ «Приватбанк» м. Дніпропетровськ, МФО 305299). Розпорядником майна призначено Лихопьока Дениса Павловича, ліцензія серії АА № 249601, тел. (0562) 34-20-68, поштова адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, а/я 37.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються Господарським судом протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Продали бабусину хату

ЖИТЕЙСЬКІ ІСТОРІЇ

У листопаді 2001 року бабуся Варвара з Озерян покидала рідне село, де прожила 77 років разом із батьками. В особистому житті їй не пощастило: майже всіх однолітків забрала-вигубила війна. А тому не мала ні чоловіка, ні дітей. У Димер Київської області, де оселився її племінник зі сім'єю, їхала з надією спокійно провести залишок життя. З собою, як в останню дорогу, взяла заготовлене на «чорний день» «придане» — 20 кілограмів гречки, 35 кілограмів круп, 35 кілограмів борошна, 25 мішків викопаної картоплі, 12 мішків кукурудзи, одяг, стільці, стіл, усі дрова, брикет. Тяжко розлучатися з минулим, сусідами, рідною батьківською хатою! А як воно там буде на новому місці? Гадалося — свої, отже, родинне тепло і спокій зігріють, не дадуть занепасти духом. Та й погіршає — є кому подати кухля води. Не так сталося , як гадалося!

Фото автора.

... 24 грудня 2001 року в Озерянську сільраду зайшла дружина племінника бабусі — Валентина і повідомила, що знайшлися люди, які хочуть купити порожню Варчину хату. Секретарем сільської ради була її подруга —Надія Дмитрівна Сорока, а тому всі проблеми, пов'язані з житейською ситуацією, вони вирішили розв'язати у прискореному режимі «без формальностей». На жаль, недотримання останніх призвело до колізії, яку й досі розплутують суди. Як зазначається в кримінальній справі 1-95, яку розглядав місцевий суд Бобровицького району 25 червня цього року, подруга Н. Сороки «підтвердила бажання В. Д. Лавріненко (бабусі Варвари. — Авт.) продати будинок і попросила оформити на її ім'я доручення на право продажу даного будинку». Секретар сільради «пішла назустріч» і нотаріально «удостовірила на даному дорученні підпис В. Д. Лавріненко, що дало можливість продати вказаний будинок». Але після того через певний час ставлення у Димері до родички змінилося. Не знати, як там насправді було, але одне зрозуміло: не від хорошого життя бабуся захотіла повернутися назад.

Найбільше Варвару Данилівну приголомшило те, що вона зовсім випадково дізналася про продаж її хати. Жінка почала підозрювати, що й годують її чимось не тим... Передавши чужими людьми листа в Бобровиці, де проживає сестра Марія з дітьми, стара жінка молила забрати її з Димера.

У березні 2002 року племінниця Наталя Зазимко з'їздила в Київську область і легковиком перевезла тітку з кількома вузликами речей. Тепер бабуся проживає в неї.

— Я в неї, як сир у маслі купаюся, — каже мені вона, плачучи. — Сестра Марія навпроти живе. Разом на городі порядкуємо, як здоров'я є. А чоловік Наташі мене й полає, як не поїм. Добрий він! І кавуном пригостить, і газіровки дасть випити скляночку...

Як небагато старенькій треба!

Бабуся, поживши зиму в Димері, а весну і літо — в Бобровиці, попри гарний догляд в останній, хоче все-таки повернутися додому в Озеряни у власну хату. Але тепер там проживають інші господарі, які, як подейкують, заплатили 800 доларів за будинок. Попереду суд, який визнає, чи угода купівлі-продажу дійсна, чи ні. А це час, нерви. Новим господарям хати в Озерянах — все це, як сніг на голову. Спробуй тепер з димерського племінника бабусі повернути гроші...

За вироком місцевого суду Бобровицького району Н. Сороку визнано винною в скоєнні злочину, передбаченого ст.364 ч.2 Кримінального кодексу України, і позбавлено на три роки волі з позбавленням права займати посади, пов'язані з вчиненням нотаріальних дій терміном на два роки. Відбування покарання відкладено з іспитовим терміном на два роки. На бабусине горе, згадане рішення, яке підтверджує , що її підпис підробили, автоматично не повертає житло. Незабаром — судова епопея...

Сергій ПАВЛЕНКО.

Бобровиця Чернігівської області.

На знімку: старенькі сестри Марія та Варвара **(праворуч)** плачуть, розповідаючи про їхнє спільне нещастя. Фото автора.

ДУМКИ ВГОЛОС

Самі питання...

Вашу газету передплачую давно. Але написати наважився лише тепер, коли вона стала об'єктивнішою і більш проукраїнською. Про питання «насильницької українізації» та «обмеження й дискримінацію російськомовного населення в Україні» — теми, що досі раз у раз порушують деякі ЗМІ.

Скажіть мені, де є ще така держава в світі, в якій парламентарії виступають з трибуни законотворчого органу недержавною мовою? Де створюють фракції на повалення державності, не поважають Конституцію та гімн? Це нонсенс!

Послухайте хоча б щоденний огляд преси. Всі видання — або російськомовні, або двомовні. У вузах, в армії, в урядових установах чутно лише російську. Що вже й казати про засилля російськомовних естради, літератури та усіляких телевізійних «шоу», де показують українця дядьком у шароварах, з салом і самогоном: придуркуватого й другосортного?

Днями в одному ЗМІ згадали про те, що редактор однієї севастопольської газети «пояснив» читачам, що «нет и не было никакой Украины, украинского языка, а есть малороссийская губерния и малороссийский диалект».

Ну то й що? Як відреагувала громада? Аніяк! Проковтнула і не вдавилася...

Невже це правда, що ми ненормальні люди і в нас немає національної гідності? І чи не час, нарешті, розрізняти, де законність, а де анархія?

Роман МИШОЛІВСЬКИЙ.

Львів.

Мораль, на жаль, на узбіччі

З великим задоволенням і водночас з жалем прочитав у газеті від 22 серпня цього року інтерв'ю Анатолія Краслянського з Володимиром Яловим.

Чому з жалем? Тому, що все описане справді є в нашому житті. Ми повсякчас бачимо і відчуваємо на собі ті неподобства, про які говорив В. Яловий. Таке враження, що наші керівники всіх державних систем взяли на озброєння найгірше і тепер проводять досліди на народі України.

Володимир Борисович нічого не сказав про охорону здоров'я і освіту. Ми вже стали забувати про таке словосполучення, як народна освіта. Адже завдяки йому ми — одна з найосвіченіших у світі націй, маємо сильний науковий потенціал, високі технології, фундаментальні дослідження і не тільки. У нас була одна з найпередовіших у світі медицина.

А що тепер? Кого навчають наші школи, гімназії, коледжі, вузи? Переважно тих, у кого є гроші. Кого лікують наші медичні заклади? Також людей з грошима. Хоча, згідно з Конституцією України, медичне обслуговування у нас безплатне. І всюди хабарі як обов'язкова умова. Дивуєшся, як учителі і стражі клятви Гіппократа змушують своїх учнів і пацієнтів «дякувати». Причому не якимись там подарунками, а «зелененькими». Пам'ятаю такий анекдот:

— Це вам, — показує хворий на пакет.

— А хто вам дав право розпоряджатися моїми грішми?

Звичайно, не всі лікарі і вчителі такі, але якщо зло не присікти, всі можуть стати такими під благовидним приводом: хіба ми цього не заслужили?

Ми вже почали забувати про поняття моралі, совісті і людяності. Навіть слова ці зникають із повсякденного лексикону. Але ж все було інакше. Понад сорок років мені довелося працювати з людьми, зайнятими ратною службою. Людьми, для яких ці поняття були першоосновою життя.

Розповім про один випадок. Після звільнення з армії я працював у Київському військторгу. Якось до мене прийшла мати дівчинки, направленої до нас із технікуму, і попросила призначити її на роботу на підприємство громадського харчування. Я виконав її прохання. Наступного дня вона знову прийшла. Розмова була приблизно така:

— Я дізналася, що ви приходите на роботу на годину раніше за інших, і вирішила зазирнути.

— Щось іще треба вирішити?

— Ні, велике вам спасибі. Я прийшла подякувати, — соромлячись простягнула згорток.

Ввічливо, але твердо я сказав, що цього не варто робити, і провів її до дверей. Але наступного дня вона знову прийшла і наполегливо намагалася вручити конверт.

— Якщо ви негайно не залишите кабінет, я буду змушений викликати охорону.

У ті часи були окремі, хоча й не поодинокі випадки хабарництва, які різко засуджувалися суспільством і законом...

Читав інтерв'ю також і з задоволенням. Тому що правда звучала із вуст шанованої людини, керівника такого рангу. Правда, треба було більше поговорити про Київ. На що, скажімо, перетворили майдан Незалежності? Його нині правильніше було б назвати майданом архітектурних надлишків. А спроби удвічі збільшити плату за проїзд у громадському транспорті? Хіба це морально? Адже зарплата того таки викладача чи лікаря майже повністю піде на проїзд і мимоволі виникає думка про додаткові джерела фінансування...

Було б добре, якби на порушені в розмові з В. Яловим питання на сторінках вашої газети відповіли керівники країни. Але щоб відповіді були по суті.

Семен ШЕХТМАН, полковник у відставці.

Київ.

ПРОБЛЕМА В КОНВЕРТІ

Газ — і благо, і небезпека

Погляньте на фото. Ця газова труба, акуратно підведена до балкона, несе в собі і благо, і небезпеку. Перше, як мовиться, без коментарів. А ось про реальну загрозу чомусь забули.

Наш читач із Феодосії (АР Крим) Олександр МИНАЄВ дуже занепокоєний подібним будівельним рішенням:

«В усіх житлових багатоповерхових будинках району Ближні Камиші магістральні газопровідні труби прокладено через балкони квартир. На фото — будинок № 36 на вулиці Дружби. Але ж це ймовірність отруєння мешканців. Найменший витік газу може стати причиною вибухів і пожеж. Я вважаю це помилкою будівельників, непродуманим рішенням, а можливо, й диверсією. Поки лиха не сталося, треба терміново виправляти становище.

Нині триває газифікація багатьох житлових будинків Феодосії. Можна, наприклад, доручити монтажній організації ліквідувати дефект. А гроші за роботу взяти з бракоробів».

Юлія ПОТАПЕНКО.

Фото автора листа.

ПАМ'ЯТЬ

Реліквія

Ця унікальна поетична збірка під назвою «Україні» незабаром відзначить 60-річчя від дня виходу в світ. А унікальна вона хоча б тим, що вірші українця Олексія Юрчука були видані вірменським Держвидавом у Єревані. І коли — у грізний час війни!

Тоді, у 1943-му, фронтовому лікареві Олексію Юрчуку випало рятувати життя пораненних у військовому шпиталі, що розташувався у вірменській столиці. У вільні хвилини лікар писав вірші українською та російською. Читав їх пораненим, колегам.

Вірменські друзі, на знак поваги до українського лікаря, запропонували видати його твори окремою збіркою. Погодився. Видали. Ту збірочку розвозили на фронти воїни, яким повертав життя і здоров'я Олексій Юрчук. Тож слово теж ходило в атаку, наближало Перемогу.

Довго жив на Яворівщині брат фронтового лікаря і поета Семен Юрчук. Саме він зберіг як дорогоцінну сімейну реліквію збірку «Україні». Згодом передав її своєму синові Ігореві. Тепер вона — в руках його нащадків.

Василь МАРТИНОВ, член Спілки письменників України.

Львів.

НАПИШУ ВАМ І Я

Учителі другого гатунку

Узятися за перо змусило одне словосполучення — «за вислугу років». У «Голосі України» від 13 серпня цього року обговорювали зміни в Законі «Про пенсійне забезпечення». І ми вхопилися за ці слова, як за рятівну соломинку. Але, виявилося, рятівна вона не для всіх — лише для окремих громадян. А коли нарешті вчителям-пенсіонерам віддадуть зароблене «за стаж»?

Знаємо, що з 1 вересня 2002 року вчителям, які працюють, доплачуватимуть 100 відсотків ставки за стаж, плюс — оздоровчі та преміальні. А хто тоді ми: жебраки, викинуті з торбами на асфальт?

Раніше нашу роботу часто порівнювали з шахтарською. Працювали по 12 годин на добу, встигали їсти лише раз на день та виїжджали до учнів додому. Чого були варті самі лише виробничі бригади: збирання бараболі у дощ, довжелезні кагати буряків, нічні чергування?! А додаткові заняття, щоб «підтягнути» тих, хто відставав від шкільної програми. І все це ми робили безкоштовно.

З чиїх умів та сердець виросла теперішня інтелектуальна еліта? Хто вкладав свою душу в їхні долі? І де наша профспілка, в яку ми так щиро вірили, заробляючи 40-річний педагогічний стаж? Тепер ми — покинуті напризволяще, забуті і нікому не потрібні старці...

Ніна НІКОЛАЙЧУК, Михайло ПАЛІЙЧУК та ще 19 підписів.

Острожець Рівненської області.

Ірландський степ: приборкання вогню

ГАСТРОЛІ

Театрально-концертний Київ прокидається, обіцяючи у жовтні остаточно піднятися з «тієї ноги» та станцювати таке, що нікому й не снилося.

Потрапити на виступ «Lord Of The Dans» — моя рожева мрія. Те, що колись читала в рецензіях, готує до розкішної хореографічної казки. Відеовраження мої уривчасті, суперечливі, тому хочеться побачити програму в цілому та визначитися стосовно того, що бачиш. Річ навіть не у спрямуванні, бо майстри ірландського степу та їх знаменитий патрон Майкл Флетлі — артисти свого часу й, мабуть, не особливо зациклюються на такій дрібниці, як жанрова чистота. Та й про що, зрештою, можна говорити, коли істина блукає між естетикою вуличного свята, бродвейського мюзиклу, між сучасним балетом, оперною й драматичною виставами, вкрапленнями фольклору, елементами кабаре, і, нарешті, ірландським степом — у найдосконалішому його вираженні.

Автор чудової музики до шоу — Ронан Хардіман. Це —особлива тема у розмові про степістів. Його музика самостійно живе на компактах. Однак згадую це ім'я не заради компліментів. Просто в одному з інтерв'ю композитор сказав, що, мовляв, хореограф, продюсер, танцюрист Майкла Флетлі може створювати навколо себе безладний рух. І водночас головний козир танцівників — вивіреність, ніби у виступі все заздалегідь поміряли транспортиром. Ті, хто бачив шоу Майкла Флетлі, вражені саме геометрією та динамікою групових танців. Одна з московських газет після виступу степістів у Кремлівському палаці так відгукувалася про видовище: «Чисте переміщення 28 танцюристів одночасно з точністю до сантиметра —відомий «коник» групи. Особливою любов'ю публіки, окрім «забойної» чечітки в шеренгах (її виконували у туфлях-жигах, що стукають), незмінно користуються жіночі танці у м'яких туфлях-гіллі».

«Lord Of The Dance» навідає нашу столицю у жовтні. Палац «Україна» — те, що треба для артистів такого розмаху. Маю на увазі розмах і творчий, і технічний. Було б цікаво «підловити» караван, коли він просуватиметься вулицями до місця виступу. Весь сценічний крам, усе обладнання вміщується у шість 15-метрових вантажівок (!). До речі, у групі майже 50 танцюристів. Є також оркестр, співачка, дві чарівні скрипальки.

Вони там не для балагану, а для завершеності вражень. По-перше, у казці прийнято якщо не все, то майже все. А окраса репертуару танцюристів — саме хореографічна казка за мотивами ірландських легенд про Володаря танцю, про перемогу світлого над темним. По-друге, як доводили вище, невпорядкованість, строкатість, різновекторність шоу — насправді злагоджений механізм, в якому немає нічого зайвого.

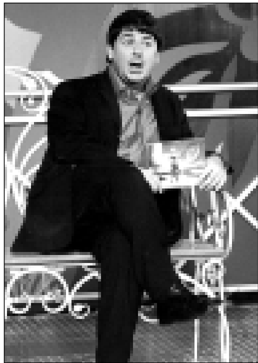
Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

На знімку: фрагмент виступу чемпіонів ірландського танцю, як їх називають у світі.

ТЕЛЕ

Цекало закохує наосліп

Актор, співак і майстер розмовного жанру Олександр Цекало виступає в новому для себе амплуа — удливого паромника-звідника. Його нова програма «Побачення наосліп» невдовзі з'явиться на каналі «1+1». Головний образ цієї романтичної гри — міст з розведеними половинками. На програму приходять сміливці-романтики, які вірять, що побачення наосліп — це чудовий спосіб весело провести вечір, а заодно й закохатися. Складність у тім, що вибрати свою половинку доводиться за голосом. Коли вибір зроблено, ведучий зводить міст, і «закохані» зустрічаються віч-на-віч. Реакція буває найнесподіваніша — від непідробного жаху в очах до неприхованої радості. А самотній Цекало, сидячи під мостом, продовжує жартувати...

Олег БАЙДА.

Французьке — отже, популярне

Філіппа Нуаре **(на знімку)** можна віднести до акторів, які створили легенду французького кінематографа. Фільм з його участю — «Крок за кроком» — було представлено на 59-му Венеціанському кінофестивалі в рамках «Тижня критики». До речі, згідно з повідомленням компанії «Юніфранс», що займається прокатом французьких фільмів у всьому світі, їх популярність помітно збільшилася. Якщо 2000 року французькі картини переглянули 16,6 млн. закордонних глядачів, то 2001-го — 37,4 млн. Тільки «Амелі» Жан-П'єра Жене привернула увагу в 2001 році 9,7 млн. осіб, а нинішнього — вже 21 млн. шанувальників!

ВЕРНІСАЖ

Польські імпресії

Після вернісажів відомого польського графіка Анджея Струмілла в Мілані, Відні та Парижі до його творчості прилучилися і шанувальники образотворчого мистецтва Черкас.

В обласному музеї художнього мистецтва представлено 53 роботи польського майстра. Значна частина їх — ілюстрації до книжок західноєвропейських класиків, а також до творів вірменської, грузинської та узбецької літератур. «Графічні імпресії» Анджея Струмілла організував Польський інститут у Києві, котрий є офіційним представництвом Міністерства закордонних справ Польщі.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Розквіт Макова

Учора в столичній галереї «Ательє Карась» відкрито виставку художника Павла Макова «UtopiA. Фрагменти» —фото, малюнок, графіка.

Американці давно назвали Макова провідним графіком України. Починаючи з 1988 року, Павло — учасник майже 100 великих, зокрема й міжнародних, виставок, удостоєний багатьох престижних нагород. Він — член Спілки художників України, Королівського товариства живописців і графіків Великої Британії, три роки читав лекції в Королівському коледжі мистецтв (Лондон). Роботи автора зберігаються в державній Національній галереї (Київ), а також у музеях Росії, Великої Британії, Іспанії, Японії, США. Виставка в «Ательє Карась» триватиме до кінця місяця.

ДИЗАЙН

Інтер'єр від Макінтоша

Шотландець Чарльз Ренні Макінтош — один із перших дизайнерів інтер'єру кінця XIX століття. Його по праву можна вважати родоначальником професії. На відміну від своїх попередників-декораторів, які добирали малюнок шпалер до контурів ліпнини на стелі, а оббивку крісел — до кольору килима, Макінтош розробив концепцію цілісного інтер'єру. На його думку, для стилістичної єдності приміщення, всі елементи — від меблів до освітлювальної арматури — мають проектуватися як ансамбль, з урахуваннями зручності й доцільності. Навіть висота спинок знаменитих стільців Макінтоша мінялася залежно від висоти стелі в кімнаті.

КЛІП

«Друг». Майже інтернаціональний

Кліп до пісні «Друг» із альбому «Модель» української групи «Океан Ельзи» знімали в Іспанії. Над ним працювала ціла команда професіоналів. За своїм складом колектив підібрався інтернаціональний: режисер британський, композитор французький і п'ятеро іспанців, включаючи гримера й стиліста. Відеоряд на популярну пісню наших виконавців зробили без їхньої присутності в кадрі. Головну роль у міні-фільмі зіграла претендентка на титул міс-Іспанія. У сюжеті кліпу режисер Луї Франк використав захоплення соліста Слави Вакарчука японською літературою.

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Світлана ПИСАРЕНКО.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України».
03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311167. **1 2 3 4 5 6 7 8 9 0**

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ **ТЕЛЕФОНИ:** для довідок — 441-84-92;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos